

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 181. szám
1940. augusztus 18., keddi

Feladat-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Megindult az Anglia elleni nagy légi offenzíva

Vasárnap és hétfőn óriási arányú lég harcok folytak le — Három oldalról intéztek támadást a német légitörzsek a szigetország ellen

Átszervezik a francia kormányt

Berlin. (Rador.) A német csapatok főparancsnokságának külön jelentése közli:

— A német légi haderő egységei vasárnap támadást intéztek Portland angol hadikikötő ellen. A jól irányított bombák elpusztították a kikötő fontosabb berendezéseit, azonkívül egy kőolajtartályt is lángrovítottak.

A bombavető repülőgépeket vadászgépek kísérték, amelyek az Északi tenger felett harcra bocsátkoztak a számbeli fölényben levő angol vadászokkal. Az eddig érkezett jelentések szerint 73 angol gép elpusztult, míg a német gépek közül 14 gép sorsáról nem érkezett hír.

Német támadás a norvichi repülőgépgyár ellen

— Német tengeralattjáró tegnap elsüllyesztette az „Upway Grange” nevű 5130 tonnátartalmú felfegyverzett angol kereskedelmi hajót. Augusztus 10-én a légi haderő felderítő tevékenységet végzett Anglia és a tenger felett. Egy ellenséges repülőgépet olyan eredménnyel bombáztak, hogy legénysége elmenekült. A fontosabb angol kikötők előtt újabb aknákat helyeztek el. Repülőgépeink megtámadták a norvichi repülőgépgyárat és egy felszerelőműhelyt fegyújtottak.

Bombavető repülőgépeink támadásokat intéztek Newport, Swansea, Pembroke, azonki-

vül a havle-i robbanóanyag-gyár ellen.

Az éjszaka folyamán ellenséges repülőgépek megjelentek Németország északi és nyugati területei felett és nem katonai pontokat bombáztak. A következő helységeket egy-egy ház romba döntött: Oberhausen, Sterkrade, Bielefeld és Bochum. Bruchköbelben négy ház és egy istálló dőlt össze. Münster közelében egy helységben egy vendéglőt ért bombatalálat. A tüzet mindenütt gyorsan eloltották. Egy ellenséges repülőgépet lelőttünk, a mi gépeink közül egy hiányzik.

Németi zuhanó-repülőök megsemmisítő támadása angol léggömb-öv ellen

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenté: Agyuval felszerelt német vadász-repülőgépek Anglia délkeleti partján támadást intéztek egy léggömb-öv ellen, amelyet az angolok egy város mellett szereltek fel. A támadás, amely vasárnap reggel történt, valóban nagy meglepetést jelentett.

A német repülőgépek nagy magasságban közeledtek az angol partok felé és amikor célhoz értek, hirtelen leállították a motorokat és siklórepüléssel rendkívül nagy sebességgel, valóságos léggömb-övre zuhantak, miközben golyvázóikkal és ágyúkkal tüzeltek a léggömbökre.

Az egyik léggömb azonnal meggyulladt. Ekkor azután működésbe léptek a léghárító ütegek is és elűzték a német gépeket. Azt hiszik, hogy az a Messerschmidt-típusú gép, amely a léggömböt felgyújtotta, a léghárító üteg ágyulövésétől találatra zuhant és pilótája csak ejtőernyővel tudott megmenekülni.

Berlinből jelentik: A beérkezett jelentések alapján a német főparancsnokság közli: A külön híradásban közölt Portland elleni támadáson kívül a német repülőgépek Harwichtől keletre angol hajókaravánt támadtak meg. Három hajó elsüllyedt. Egy torpedóromboló és egy kereskedelmi hajó súlyosan megsérült. A német repülőgépek 17 ellenséges gépet lőttek le. Más helyen nyolc angol repülőgép esett áldozatul a német támadásnak. Dover közelében német vadászgépek kötött léggömbök

ellen intéztek támadást és 18 közül nyolcat megsemmisítettek. Ez alkalommal hét angol gépet lőttünk le. Az angolok vasárnapi vesztesége 89 repülőgép, míg 17 német gép nem tért vissza. (Rador.)

Német-angol harcok hétfőre virradólag

Augusztus 12-ére virradó éjszaka a német bombázó és zuhanó repülőegységek a filthoni, és carnegi olajraktárakat, a carbisi és bristoli repülőberendezéseket és az eseményi-tengerészeti támaszpontokat támadták eredményteljesen és nagy tüzvészeket, robbanásokat és súlyos károkat okoztak, fontos katonai célpontok pusztultak el. Az angol kikötők előtt közben tervszerűen folyt a légiaknak lerakásának művelete.

Észak- és Nyugatnémetország felett ellenséges gépek az elmúlt éjjel is megjelentek, de bombáikkal kizárólag nem katonai célpontok ellen támadtak. Egvetlen nyugatnémetországi város munkásnegyedére gyújtóbombákat is dobtak, azonban a léghárító és biztonsági berendezések minden veszélyt elhárítottak. Az ellenség tegnapi összvesztesége légi harcokban 90 repülőgép és 8 záró-léggömb, ezenkívül a német légvédelmi tüztérkép előtt 3 gépet. Német részről 21 repülőgép hiányzik. Egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy angol kereskedelmi gőzöst.

Berlinből jelentik: A La Manche csatornában angol hajókaraván ellen megindított támadás után a német repülőgépek veszteség nélkül tértek vissza kiindulási pontjukra. A repülőök elmondták, hogy több hajó súlyos sérülést szenvedett, egy nagy és egy közepes kaliberű bomba felgyújtott egy 8000 tonnás hajót, amely elsüllyedt. Egy 5000 tonnás hajó bombatalálat következtében féloldalra dőlt és fedélzetén tűz keletkezett.

Támadás hadikikötők és tengerészeti iskolák ellen

A DNB jelenti: A vasárnapi nagy légi ütközet hétfőn folytatódott. A német légihaderő újabb vereségeket mért az angol légihaderőre. Az ütközet még folyik, részletes jelentést csak később adnak ki.

Berlin. Este érkezett jelentés szerint a német bombavető és zuhanó repülőgépek támadása, valamint az azt követő légharc következtében

elpusztult angol gépek száma oly nagy, hogy azt a hétfői nap folyamán pontosan megállapítani nem lehet.

de máris megállapítható, hogy ennek az első légharcnak eredménye tragikus veszteségeket eredményezett Nagybritannia légiflottája számára.

A DNB jelenti: Hétfő délben német légitörzsek támadta meg Portsmouth kikötőjét.

a brit haditengerészet egyik legfontosabb támaszpontját. Több haditengerészeti iskola — köztük a tengeralattjáró-személyzet kiképző iskolája. — működik itt. Ugyancsak itt működik a tengeralattjárókat felszerelő szolgálat teljes felszereléssel. Portsmouthot erős partütegek és állandó készütségben lévő légvédelmi tüztérkép védi. A hadikikötő után a német gépek az állami hajóépítő üzemet támadták meg, amely 120 hektáros területet foglal el és amely egész korszerű felszereléssel rendelkezik sorhajók és repülőgép-anvahajók készítésére.

A német vadász- és rombológépek hétfőn ismét megtámadták a léggömbzárt Anglia déli partvidékén.

Ez alkalommal is több léggömböt megsemmisítettek, köztük négyet Dover kikötőjénél. — állapítják meg az eddig érkezett jelentések. A hadműveletek során több helyen kisebb méretű légi ütközetek fejlődtek ki, öt angol vadászgép és egy német rombológép megsemmisült.

Hajógyárak bombázása

Berlin. A Német Távirati Iroda hivatalosan jelenti: A német vadászgépek hétfőn mintegy 14 záró-léggömböt pusztítottak el. E léggömbök elleni támadás során kifejlődő légharcban 7 angol vadászgép és egy német felderítő repülőgép pusztult el.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a Portsmouth elleni támadás három oldalról történt. Spithed felől jöttek a német repülőosztagok, melyek Presselysnél munió- és bányaiipari műveket, a másik oldalon állami hajógyárakat, míg a harmadik támadás oldal felől benzín- és olajraktárakat támadtak és gyújtottak fel. A robbanások és tüzvészek ereje oly nagy volt.

Adakozzunk a magyar közművelődésre!

A Magyar Népközösség könyvtára minden magyarnak rendelkezésére áll díjtalanul, A tárgymutató elkészítése előtt könyvadományok szíves beküldését kerjük a Iosif Vulcan ucca 12. szám alatt levő Központi Irodába

hogyan maguk a német gépek vezetői sem tudtak pillanatig tájékozódni az áthatolhatatlan füstfelhőben.

A füstoszlopok mögött lángnyelvek csaptak fel és percnként detonáció rázta meg a levegőt. A német gépek dolguk végeztével még Spithead fölé is hatalmas bombazáporot zúdítottak. A német vadászgépek az óriási füst dacára is harcba elegyedtek az angol vadászgépekkel, amelyek azonban egyre nagyobb távolságra húzódtak a harc színhelyéről, majd hirtelen elhatározással egész tömegükben elmenekültek.

Berlinből jelentik: Hozzávetőleges jelentés szerint Poartsmoutnál 40 angol gépet lőttek le a német gépek. A vasárnapi és hétfői napok folyamán — mint az hétfőn este hozzávetőleges számítás szerint a Német Távirati Iroda katonai szakértője megállapítja — 23 légi győzelmet arattak a németek a különböző légi küzdelmek során.

Berlinből jelentik: A vasárnapi és főként a hétfői légitámadások alkalmával a német megfigyelő repülőgépek megállapították, hogy az angol repülőgépvészteségek — dacára azok igen tekintélyes számának — aránylag azért csekélyek az angolok nagy vereségéhez mérten, mert

az angol gépek legnagyobb része a harcok közepette elmenekültek.

Az angol vadász- és harcigépek szemmel láthatólag nem bírták a küzdelmet a németekkel és ez volt az első diadalmos alkalom, amikor bebizonyosodott, hogy saját földjükön,

a szigetország keleti közepén nemcsak támadásra alkalmatlanok a gépek, hanem még védekezésre is elégtelenek.

Augusztus 12-e, hétfő volt az a nap, amikor a német légihaderő bebizonyította teljes és leküzdhetetlen fölényét az angol légifegyvernemmel szemben, amely a támadás elől kénytelen volt megítámodni. Németország ezen a hétfőn végleg megtörte Anglia légi haderejének ellentállását és eme bevezető után a győzelem biztos és gyors kivívásának tudatában haladhat előre.

Angol jelentés a légitámadásokról

London. (Rador.) A Reuter jelentése szerint több mint száz repülőgép vett részt ma reggel a La Manche csatorna feletti légi harcban. A német légi támadás Anglia délkeleti partjai ellen irányult. Angol jelentés szerint a déli órákig öt német repülőgépet lőttek le, de valószínűnek látszik, hogy több német gép is lezuhant, vagy megsérült.

Berlin. (Rador.) A DNB jelentése szerint a nagy légi támadás során a fontos légi támaszpontok ellen is eredményesen működtek a német repülőgépek. Anglia déli részén

Manston repülőteret felgyújtották a bombák, az épületek, hangárok és a berendezés teljesen megsemmisült.

Egy csoport Hurrricane-repülőgép, amelyek indulásra készen állottak a repülőtéren, elpusztultak és azok a repülőgépek, amelyek a levegőbe emelkedtek, ugyancsak rövid küzdelem után lezuhantak. A német pilóták a légi küzdelem után 12 vadász repülőgépet lőttek le.

London. (Rador.) A légügyi minisztérium jelentik: A vasárnap Anglia ellen intézett légitámadás során

a németek 400 repülőgépet használtak.

A harc három különböző helyen bontakozott ki. Dover vidéke felett a harc reggel 6.30 órakor, Portlandnál kevéssel 9 óra előtt kezdődött és dél felé ért véget. Csaknem azonnal útközét kezdődött Dovernél, a part mentén csaknem a Themzsig. A Dover ellen intézett reggeli támadásban 50-60 ellenséges gépet lőttek le. Közvetlen kilenc óra után

több mint 200 ellenséges bombázó- és vadászgép támadt Portland vidékére. Becslés szerint 150 gép elérte a partot.

A harc, mintegy háromnegyed óráig tartott és mintegy 40 ellenséges gépet lőttek. Ezek a gépek részben a tengerbe, részben szárazföldre zuhantak. A Hurrricane és Spitfire osztályú brit gépek szétszórta a német alakulatokat, hogy elszigetelten támadják az ellenséges gépmadarakat. A légharító tüzéség két Messerschmidt-gépet lőtt le. Kora délután újabb légiütközet zajlott le a kenti grófság partvidékén. Egvik faj, amely reggel is részt vett a harcokban

negyedszer a csatába kezdett és 30 Messerschmidt 109 osztályhoz tartozó német géppel találkozott.

A német gépek a felhők között haladtak, 1300 méter magasságban. Négy brit gép a felhők között: a német gépmadarak nyomába szegődött és közülük kettőt lőtt. Egy árával előbb ugyanez a légi harci, miközben őrláratrepülést végzett a keleti partok közelében egy hajókaraván felett megtámadott 40 német Messerschmidt 110-osztályú bombavető repülőgépet, amelyek meg akarták támadni a karaván hajóit. A brit repülőgép úgy állapították meg a németek jelenlétét, hogy a német gépek nem is tudtak arról, hogy angol gépek is jelen vannak.

A brit légi harci váratlan támadással az német gépet megsemmisített.

Az est beálltával a keleti partok mentén egy Junkers 88 és egy Dornier 17 osztályú német gépet lőttek.

A Carrin- és Godajere-hágókat elfoglalták az olaszok

Róma. (Rador.) Az olasz főhadiszállás jelentik: „Brit-Szomália területén elfoglaltuk a Carrin- és Godajere-hágókat. Az előnyomulás folytatódik. Légihaderőnk egységei Szudánban az erkovi repülőteret bombázták, ahol tizenöt repülőgépet — amelyek a földön voltak — letálasztott. Az ellenséges légihaderő vadászgépeinek egy támadását visszavertük. Valamennyi repülőgépünk visszatért kiindulási pontjára. Repülőgépeink lelőttek egy

A vasárnapi nap folyamán Nagybritannia partjai felett lelőtt német repülőgépek száma összesen 60, míg a német légihaderő teljes vesztesége június tizennyolcadikától a mai napig 387 gép.

London. A légügyi és közbiztonsági minisztérium jelentése szerint

az ellenség hétfőn Kent grófság ellen nagy bombatámadást indított.

Ugyanakkor a La Manche és a Themse torkolatánál hajókaravánokat támadták meg a németek. A részletek a harcokról még hiányzanak.

A Reuter jelentik hétfőn este 8 órakor, hogy a németek száznál több repülőgéppel kezdték koncentrikus támadást Anglia délkeleti része és a La Manche-csatorna környéke ellen.

Róma. Az olasz fővárosba vasárnap délután érkeztek az első hírek a nagyarányú német légitámadásról és az azt követő hatalmas német győzelemről az angol partok mentén. Az olasz lapok rendkívüli kiadásával kiemelik, hogy amíg Németország magát a Szigetországot, addig Olaszország ezzel párhuzamosan a Földközi-tenger uraló támadásával veszélyeztetni Angliát. Mindez azonban — írják az olasz lapok — csak bevezetője a rövidesen elinduló végérvényes nagy tengelytámadásnak Anglia ellen.

ellenséges gépet, amely megkísérelte a kenyai határon lévő El Uak bombázását. Egy angol repülőkapitány fogságba került.

Angol hadijelentés az afrikai hadműveletekről

Kairó. Az angol hadvezetőség jelentik Afrikából hivatalosan: Északafrikában semmi jelentősen változó. Szudánban és Palesztinában nem történt említésre méltó esemény. Szomáliában szünetelnek a hadműveletek, Kenyában az ellenség felderítő tevékenységét folytat.

Athidáhatatlan ellentétek az angol-indiai tárgyalások között

Bombayból jelentik: Maulana Azad, a páni indiai nemzeti kongresszus elnöke a Reuter-ügynökség tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy nincs szándékában elfogadni az alkirály meghívását, mert nem látja szükségét a tárgyalások elhúzásának. Az elnök hozzátette, hogy a kongresszus

végrehajtó bizottsága, mely jövő vasárnap ül össze, válassza meg az alkirálynak. Nehru, a kongresszus volt elnöke másrésztől kijelentette, hogy az alkirály ajánlata és a kongresszus követelése között óriási szakadék tátong. (Rador.)

Befejezik a francia hadsereg teljes leszerelését

Vichyből jelentik: A csapatok múlt hónap elején megkezdett leszerelését a napokban befejezik. Az el nem foglalt területen lévő katonák leszereléséről van szó. Az elfoglalt területekre való tartalékosok visszatérése a német hatóságok által foganatosított intézkedések alapján történik. Egvetlen leszerelt ka-

tona sem térhet vissza lakhelyére, ha a Lianiamme—Aisne—Saint Disier—Chaquadolle vonaltól északra lakik. (Rador.)

Clermont Ferrandból jelentik a Le Temps, hogy a párisi környéki Renault-művek augusztus 4-én megkezdtek a munkát.

Fiatal erőkket trissitlik fel a francia kormányt

Genf. Vichyből nyert feltétlenül megbízható értesülések szerint a francia kormány gyökeres átalakítása küszöbön áll.

Laval miniszterelnök főként hatalokkal kívánja felírissíteni kabinetjét.

de egyelőre semmi sem szivárok ki a bizalmas tanácskozásokból. Annyi már most biztosra vehető, hogy a francia kormány átalakítása még e héten megtörténik.

A francia sajtó élesen kikérel egyes francia társadalmi osztályokban meggyilvánuló olvan mozgalmak ellen, melyek az összeomlás okait ráhárítják a hadsereg, annak fogyatékos felszerelésére és ezzel mindenképpen menteni igyekeznek az elmúlt politikai kálkkek hibáit. A lapok szinte kivétel nélkül rámutatnak arra, hogy veszélyes kaland egyes francia körök részéről, ha újból vissza szeretnének térni a múlt ösvényeire, amelyek ehhez a szomorú helyzethez vezettek, mert ha új hibákat követ el Franciaország, végleg megáshatja siriát. A Figaro leplezetlenül írja meg a hadműveletekkel kapcsolatos igazságot és feltárja, hogy

a francia repülők 29 százaléka esett el.

a tüzéség sorai között is óriási pusztításokat végzett a háború, azonban a tüzerek nem tehetek arról, hogy nem volt elegendő ágyugolyó-

juk s a repülők sem vonhatók azért felelősségre, mert nem volt elegendő repülőgép és ami volt, az is igen silány minőségű.

A repülésügyi minisztert kell a legszigorúbban és kíméletet nem ismerő módon felelősségre vonni

— írja a Figaro — azért, mert elfogadta a rossz minőségű gépeket és smert egy idegen hatalom rabszolgájaként Franciaország fiait megnevelő felszereléssel odadobta a légitüzvonalba.

Vichyből érkezett jelentések szerint Pétain tábornagy több, a francia hadsereg leszerelésére vonatkozó törvényrendeletet írt alá. Ezek közül egyik legfontosabb rendelkezés, mely szerint a francia vasutak nem állanak többé a katonai parancsnokságok ellenőrzése alatt, hanem a francia közlekedésügyi minisztérium hatáskörébe kerültek vissza.

A Matin vasárnapi számában nagy cikk jelent meg arról, hogy az összes franciaországi frontarcosegyesületeket feloszlatják, illetve egy nagy szövetségbe tömörítik. A francia frontarcosok küldöttsége a napokban jelenik meg Pétain tábornagy előtt és jelenti az államfőnek, hogy kilenc tagu választmány dolgozza ki annak a szövetségnek alapszabálytervezetét, mely egyesíteni fogja a nagy világháború frontarcos-

sait, az azt megelőző francia hadjáratok és a jelenlegi háború tüzharcosait. Az új szövetség „A francia irontharcosok nemzeti légió”-ja nevet kapja és még augusztus havában megalakul. A francia kormány törvényjavaslatot hagyott jóvá, melyben az 1939. novemberében 15 százalékban megállapított kivételes adókulcsot 5 százalékra csökkentette.

A francia kormány a díjbutti kivételes katonai törvényszék működését megszüntette.

A Temps cikke szerint a francia állampapírok és egyéb értékpapírok nem vesztek el a háborúban, sőt biztosan tartják színvonalukat. A tőzsdén a vértelkedv felülmúlja az eladásokat és az idegen valuták és devizák árfolyama sem változott. A dollár 43.70 frank, az arany ára sem emelkedett.

A Le Petit Journal szerint a németek által megszállott francia területeken a német csapatok parancs-

nokságai számtalan francia hadifoglyot, sőt sok helyütt német katonaságot is az aratási és betakarítási munkálatok elvégzésére állítottak be és ezzel az ottani francia mezőgazdasági népességnek kívánnak segítséget nyújtani.

Róma. A Giornale d'Italia mai vezércikkében arról ír, hogy Franciaország még mindig abban az illúzióban él, hogy tulajdonképpen nincs is legyőzve és feltámadhat azokban a régi keretekben, amelyekben Európában szerepelt és gyűlöletet hirdetett minden ellen, ami a tengelyhatalmak neve alatt ismeretes. Tisztában kell egyszersmind lenni azzal, — írja az olasz újság — hogy a tengelyhatalmak Franciaország felett totális győzelmet arattak és

soha többé Franciaország nagyhatalom Európában, vagy a világon nem lehet.

de arról sem álmodhat, hogy valaha is győző nemzetként beszélhessen a francia népről és államról.

Anglia ellenséges területek tekinteli Algirt és Marokkót

Buenos Aires. A francia kormány valamennyi rendelkezést visszavonta és közölte az argentin kormánnyal, hogy az ottani termények nem érkezhetnek meg Franciaországba, mert Anglia a Pétain-kormányt szánt élelmiszer-cikket szállító hajókat megátadja.

Algeciras. A gibraltári hivatalos lap közli, hogy Anglia a francia meg nem szállt területet Algirt és Francia-Marokkót ellenséges területnek tekint. Ugyan csak gibraltári jelentés számol be arról, hogy szombat reggel újabb 1200 embert távolítottak el a városból.

Gibraltár minden eshetőségre készen áll

London. (Rador.) A brit hadügyminiszterium közli: „Bizonyos külföldi lapok túlzva közölték a Gibraltár feletti ellenséges repüléseket. Az igazság az, hogy az okozott károk jelentéktelenek és az áldozatok száma csekély. Gibraltár minden eshetőségre készen áll és minden lehetőséggel rendelkezik, hogy szembenézzen a hellyel.”

Élelmiszerek helyettesítésére vitaminokat szállítanak Angliába

Genf. Londonból érkezett tudósítás szerint Wilson háborús élelmiszer-miniszter bejelentette, hogy Amerikából néhány hajórakomány van útnan Nagybritánia felé, amely olyan vitaminokat szállít a szigetországba, mely számos nagymennyiségű élelmiszert tud helyettesíteni és amely vitaminok minden ember számára elengedhetetlenül szükségesek.

Szabotázs következtében elpusztult egy londoni élelmiszerraktár

Newyorkból jelentik: Lapjelentések szerint Londonban, a Themse partián kigyulladt élelmiszerraktárban többek között elhamvadott egy millió font értékű tea. Hivatalos angol közlés szerint a tűzvész szabotázs következtében keletkezett.

Hogyan menekültek el az angolok Zeilából?

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség külön tudósítója jelenti, hogy az olaszoknak Zeilába történt bevonulása alkalmával egy angol torpedóromboló fedélzetére vette a zeilai angol helyőrség tagjait, valamint az ott tartózkodó angol lakosságot. Az angolokat Adenbe szállították. A hadihajót utközben olasz bombavetők megtámadták és súlyosan megrongálták. A zeilai benszülött lakosság, amely az angolok által terjesztett rémhírek következtében elhagyta a várost, két órával Zeila elfoglalása után visszatért és személynél győződhetett meg az angol rágalom alaptalanságáról. A lakosság az olasz katonaságot lelkesen ünnepelte. (Rador.)

Lyonba szállítják Mandelt

Francia Marokkóból jelentik: Mandel, a rendőri felügyelet alá helyezett volt francia belügyminisztert rövidesen Lyonba szállítják, ahol különbiróság elé állítják.

A francia légihaderő vesztesége

Vichyből jelentik: A nemzetvédelmi miniszterium hivatalosan is közzétette a statisztikai adatokat a háborús repülőveszteségekről. Május 10-től a fegyverletételig, tehát negyvenhat nap alatt a francia légihaderő egész állományának a 29 százalékát elvesztette.

Katonaszökevényeknek tekintik a spanyol emigránsokat

Madrid. A hivatalos lap mai száma közli azt a kormányrendeletet, mely szerint azok a spanyo-

lok, akik a polgárháború befejezése után nem tértek vissza hazájukba, katonaszökevényeknek tekintendők. A kormányrendelet azonban megjegyzi, hogy akik még most, rövid időn belül hazatérésre jelentkeznek a megfelelő külföldi spanyol képviselőknél, hogy helyzetüket rendezzék, hazatérhetnek és büntetésenként vagy nagyobb pénzösszeget tarthatnak majd jefizetni az államkincstár javára, vagy pótkatonai szolgálatot kell teljesíteniük.

Spanyol-német ünnepség

Madrid. Az „Arriba” nevű spanyol lap Dietrich dr. birodalmi sajtófőnöknek, a spanyol újságírók berlini fogadtatásán mondott beszédébe foglalkozik és leszögezi, hogy a közösen kiontott vér, a közös célt

A Giornale d'Italia cikke a délkelet-európai kérdés rendezéséről

Bossi követ visszatért állomáshelyére

Rómából jelentik: Bossi követ megbeszélésével kapcsolatban a „Giornale d'Italia” budapesti tudósítója a következőket írja:

— A magyar kormány nem akarja, hogy a tárgyalásokból bármi is napvilágot lásson. Megjegyzik azonban magyar körökben, hogy Bossi budapesti látogatása csak a tulajdonképpeni tárgyalások beharangozása volt. Az olasz lap más forrásból még annyit tudott meg, hogy a román kormány Bossinak csak egészen korlátolt felhatalmazást adott. A látogatásnak inkább csak jelképes jelentősége volt.

Egyébként a bucuresti-i rádió berlini jelentése alapján közli, hogy Németország gyors megegyezést sürget.

Bucurestiből jelentik: Raoul Bossi római román követ római állomáshelyére tért vissza.

Silistra kérdése

Az Aradon megjelenő „Volks-Blatt” hétfői keltezésű számában „Romániának föltétlenül

NIVEA

Gondtalanul
napfürdőzni
ez gyorsan barnít!

NIVEA-CREME-OLAJ-DIÓ-OLAJ

vívott küzdelmek eggyé forrasztották ezt a két népet.

Ez az ünnepség — írja a spanyol lap — nemcsak a két betüvetés ünnepe volt, hanem a jövő problémáit megoldani kívánó két közös értelmiség és célkitűzésé.

„Oroszországban külpolitikáról csak Molotov beszél.”

Bucuresti. A Rador távirati iroda Sotir Janev bolgár újságíró cikkét közli azzal, hogy a cikk a Dnes című lapban jelent meg. A cikkíró megállapítja, hogy a közelmúltban huszonöt napot tartózkodott a Szovjetben és soha étteremben, színházban, vagy parkban nem hallott külpolitikáról beszélni. Fontos állást betöltő személyiségek „ille-éktelenek” minősítik magukat a külpolitikát illetően. Ott — állapítja meg a cikkíró — csak Molotov beszél külpolitikáról. Nálunk? — folytatja Sotir Janev — mindenki „kijelent”, mindenki magyaráz és mindenki tanácsot ad.

szüksége van Silistrára” cím alatt a következő cikket közli:

„A bucuresti rádió jelentette, hogy Románia hajlandó Bulgáriával szemben engedményekre, ezek az engedmények azonban nem lehetnek egyoldalúak és Bulgáriának is megértésről kell tanuságot tennie. Elsősorban arról lenne szó, hogy Bulgária járuljon hozzá a

Bulgáriában lévő románok hazatelepítéséhez. Ezzel a kívánsággal a bolgár kormány hír szerint egyet ért. Románia hajlandónak mutatkozik Durostort és Calliacrat átadni, azonban fenntartással él a dunamenti Silistra és a Fekete-tenger partján lévő Balic kikötőjével kapcsolatban. Romániának azt az álláspontját, hogy Silistrát megtartsa, arra alapítják, hogy ezen a városon át vezet a Bucuresti-Konstantinápolyi út és nincs lehetőség arra, hogy más helyen találjanak a Dunán át megfelelő utat a Bucuresti-Konstantinápoly vonal fenntartására. Volóni román külügyminiszteriumi kabinet főnök tegnapi berlini útja azt célozza, hogy ebben a kérdésben emlékiratot nyújtson át. Ami a kártérítéseket illeti, Bulgária 18 milliárd léva kártérítést követel — felezi be tudósítását a „Volks-Blatt.”

A német ifjusági szervezetek képviselőinek látogatása Constantában

Bucuresti. Az Országőrség vendégeként az országban tartózkodó „Hitler-ifjuság” szervezet képviselői John német miniszteri tanácsos, ifjusági vezér vezetésével, valamint Gugaru alezredez, az Országőrség vezérkari főnökének kalauzolása mellett, ma Constantát látogatták meg, ahol a „tengerészországörök” fogadták őket. A német és román lobogókkal felszerelt pályaudvaron Horja Grigorescu constantai polgármester mondott üdvözlő beszédet a német vendégekhez. A német vendégek ezután Mamaia-ra látogattak el, ahol a Tenger-tartomány kormányzója a Rex szállóban látta őket vendégül. Mamaiai látogatásuk után

visszatértek Constantába, majd a város megtekintése után, hosszabb hajókirándulást tettek a tengeren.

Tizenkét óra alatt repülték át az Atlanti-Oceánt

London. A „Clairks” nevű angol vizirepülőgép 12 óra 20 perc alatt tette meg az utat az USA-ból az ir kikötőig. A vizirepülőgép az amerikai postán kívül hat utast, köztük négy amerikai pilótát hozott magával. A négy amerikai pilóta azoknak az amerikai repülőknél sorába tartozik, akik légiúton hozzák Angliába az USA-ban készített hadirepülőgépeket.

URANIA: Nagyjelmű színház. Tel.: 12-32.

MA PREMIER!

3 órától!

I. Virginia Bruce és Melwyn Douglas

II. Irene Dunne és Carry Grant

romantikus filmje, az **Ejtéll találka**

az **„Ördögi asszony”-ban.**

465-ös új UFA-hiradó!

Medvetánc a uccán, gigászi cukorsüveg és más furcsaságok

Bernben, a fegyverben álló Svájc fővárosában

Bern. A béke, a nyugalom, a csend és a tradíciók csöpp országa alaposan megváltozott. Határain nemrégén még mindenütt lángban állt a viláé és a svájci polgár az égignyuló hegyek között még mindig fegyverben örködik.

Svájc szíve és központja Zürich, de itt inkább az üzleti és társadalmi élet bonvolódik le. A főváros, a politikai élet centruma: Bern.

Helvécia fővárosában a középkornak minden szépségét furcsaságát, érdekességét felülhajtjuk.

Óstílló házak, groteszk közkutak, sötét sikátorok, érdekes árkádok uccasorok, mesés szépségű gót templomok városa Bern a hétszázéves múlt élő jellemzői.

A régi Bern, amely mellett elhalad a villany mozdonyos expresszvonat, érdekes kőcsipkézetével, csipkés saroktoronyával, uccai falistményeivel, ódon patinájú házaival és festett csorgókútjaival nagyszerű látványosság. Az alig százezer lakosú svájci főváros, amely vidéki kisváros benyomását kelti, napokig tartó látványosságokkal szolgál az idegennek.

A medve mondaja

A monda szerint az 1191-ik évben alapította a várost Zähringeni V. Berchtold herceg, annak öröme, hogy a helyen egy Bär-t (medvét) ejtett el.

Annyi bizonyos, hogy szerencsésen választotta meg a városalapítás helyét. Az Aare folyó Salaku, hatalmas kanyarulata hatol keresztül a városon, teste felett hat érdekes, merész híd. Maga a város pusztán történelmi szempontból érdekes csak és azért is, mert falai között a csodálatosan fejlett svájci kultúra nagytömegű képviselőit találhatjuk. Se szeri, se száma Bernben a muzeumoknak, könyvtáraknak, történelmi gyűjteményeknek, iskoláknak, hatalmas iparvállalatoknak, sporttelepeknek.

Maga a város nyitott könyve az elmúlt időknek, letűnt századoknak. Házaik falai megőrizték és sérteletlenül átmentették a huszadik századba a középkor patináját és a mesterien faragott erkélyek, kúrgó ablakok és tornyoskák mind egy szép kor visszamaradt érdekes és becsületes emlékeit, amelyek előtt lehetetlen közönyös léptekkel elhajadni.

Az egész várost az árkádok jellemzik, amelyek nélkül a régi berni uccák el sem képzelhetők. Ezek az árkádok dohosak, rejtelmesek, nevesek és sötétek, sokkal egyszerűbbek, hogy sem különbözzenek egymástól. Nem olyan aranyos napfényben tündöklők, mint a Rue de Rivoli árkád-sorozat és nem is olyan előkelően feynesek. Kicsit inkább a velencei riókra emlékeztetnek: sötétek és félrejelmesek. Az ember csodálkozik, hogy valamelyik saroknál nem fordul ki a másik sikátorból egy páncélos vitéz, a kezében farka zászlócskát szorongatva és a csorgókúthoz lépdel, hogy megmártassa forró, italgözös fejét... A berni sikátorokban egyébként páratlan szépségű látványok kínálkoznak lépten-nyomon: művészi faragványú nyilvános kúta, poétikus erkélyek, hatalmas, vastkosaru ablakok, érdekes kapuk, a régi Bern furcsa, nehézkes házai, az ugynevezett Klapperlaublik érdekes, látványos specialitások.

Gigászi cukorsüveg

Bern középületei kevésbé impozáns külsejűek, ellenben néhány az ódságával ér el frapáns hatást. Ilyen a régi városháza, a Rathaus, amely ó-gót stílusú épület; lépcsőháza elragadó szépségű és rendkívüli művészi becsü. Azután a Nydeckkirche és a kései gót stílusú Münster, a székesegyház, amely a 15-ik századból való. Száz méter magas, karsu, fehér tornya olyan, mint egy gigászi cukorsüveg: karsu, fenséges, tiszta és megdöbbentő. Művészi márványcipkézetek, cifrázatok, köcsürgők, faragványok díszítik gazdagon. Porfáléjának figurális kiképzése valószínűs monumetális erekléje a középkor vallásépítőművészetének. A székesegyház fekvése is fokozza a hatást: alatta hatalmas mélység nyílik, mindjárt az épület mellett és a mélyben szégyesen csillámlik meg az Aare vékony viz-

A Nydeckkirche 1494-ben épült, az 1270. évben elpusztult Nydeck bírói kastély hű minitéjára. A Zyglodge (Zeitglockenturm) tornyában a velencei Órologióhoz hasonlóan két bronz emberalak ül ki az időt két óriási harangon.

Külön érdekessége Svájc szépséges fővárosának az a közel kétucat nyilvános kút, amelyek közül kilencet egy 16. századbeli hírneves fribourgi kőfaragó, Hans Gejer készített. Csupán az ódsj Velencében láthatni a berni kútaéhoz hasonló szépségű és művészi szempontból értékes kútaikat.

A hagyomány

Bern bájos nevezetessége és speciális látványossága a — medve. Nem a város és a kanton címerében látható medve, hanem az élő, valóságos medve, helyesebben: medvék, amelyek az Aare partján, az ugynevezett Barengaben tanyáznak. A nyílt uccán... A medvéket minden idegen megnézi, ami természetes, is, hiszen az, aki Bernben járásban nem látta a medvéket, az nem látta — Bernet... A medvék a forgalmas ucca sarkán, bemélyített óriási kömedencéikben élnek és a kíváncsiak a magasból kedvükre szemlélhetik őket. Ezt a sok lusta mackót a kanton költségén tartják el, amelyer erre a hagyomány kötelez. A zähringeni herceg, a város alapítója ugyanis meghagyta, hogy az elejtett medve emlékére alapított város kötelez örökidőkre megőrizni ennek a nevezetes eseménynek emlékeit — eleven medvékkel. (Akárcsak Róma a kapitóliumi sassal és farkassal). A berni medvék egyébirán: kitűnően szórakoztatják a közönséget, bohókás produkciókat mutatnak be s egy darabka sárgarépaér: eljárják a — medvetáncot is. Közvetlen mellettük pedig a város egyik legforgalmasabb utvonalmának zajos élete folyik: gépkocsik százai rohannak, villamosok dübörögnek, társzekerek gördülnek és lármás gyerekzsivaj hangzik az örökké vidám, egészséges svájci gyermekek ajkáról.

Sok szépség halmozódott egybe a svájciak érdekes fővárosában. De a természet még külön is kitétt magáért. Gyönyörű kilátás nyílik a városból Európa legszebb havasaira, a Berner Oberland kőmonstrumaira, mint például a Jungfrau, a Mönch, az Eiger, az Aletschhorn, a Finsteraarhorn, a Wetterhorn és a többi hegyóriásra. A természet műveit és az embe-

Budapesten,

a csodás hatású rádiumos gyógyfürdő városában vizszakajja egészségét életkedvét,

Budapest

9 thermálfürdőjével (23°-74° C) 60 hőforrással 200 glaubersós gyógyforrással, napi 55 millió liter vízhozammal a legnagyobb fürdőváros.

Budapest

világvárosi környezetben kevés pénzért sokat nyújt. Tökéletes békehangulat — Vasuti- és vízumkedvezmény — Háromheti teljes ellátás a gyógyfürdők használatával a legelőkelőbb gyógyszállókban 390 és 560 pengős árban.

FELVILÁGOSÍTÁS:

A Budapesti Központi Gyógy- és Üdülhelvi Bizottságnál, Budapest, V., Viga-dó-tér 3 sz.

ri elme alkotásainak csodái alálha ók együtt a kis Svájc piciny fővárosában. Mindig nehéz szívvvel hagyta el az idegen, de mindhalálig visszavágyik a csodálatos, gyönyörű emberi közösséghe, a szabadság klaszszikus hazájába

Péchy-Horváth Rezső

Mussolini jelenlétében ünnepelték meg a Tiberis szabályozó munkálatok befejezését

Róma. (Rador). A Duce ünnepélyes külsőségek között avatta fel a Tiberis-szabályozó munkálatokat. Rómától délre, ahol 1937. márciusában maga Mussolini tette az első csákánycsapásokat, a folyó egyik kanyarulatának megszüntetéséről van itt szó. négy kilométer hosszúságban, mesterséges meddrel, amely

1290 méter hosszú és kétszer olyan széles mint a rendes folyóágy. Ezt a munkálatot azért végezték, hogy meggyorsítsák a víz lefolyását és így kiküszöböljék az árvízveszedelmet. Mussolinit a munkálatoknál alkalmazott munkások, akik résztvettek a tervek megvalósításában, lelkesen ünnepelték.

Az utánvételezési eljárás egyszerűsítését kéri az UGIR

Az utóbbi hónapokban számos panasz hangzott el amiatt, hogy a vasut az utánvétellel feladott áruszállítványok értékét csak két-három hetes késedelemmel téríti a feladónak. A késedelem egyik legfőbb oka — hivatalos körök felvilágosításai szerint — az volt, hogy az utánvételes küldemények elszámolásánál új rendszert vezettek be. Az új rendszer bevezetése óta a vasut nem közvetlenül számolja el az utánvételes küldeményeket, hanem a kerületi üzletvezetőségek utalványozására a postatakarékpénztár intézi a kifizetéseket. Ez az eljárás természetesen hosszadalma-

sabb, mint a régebbi, közvetlen elszámolási rendszer. Az UGIR bucuresti-i központja még június végén felhívást intézett tagvállalataihoz melyben kérte, hogy az ily természetű reklamációkat hozzák tudomására, hogy emlékiratban kérhessék a régi rendszer visszaállítását. Információink szerint az UGIR a régi rendszer visszaállítása érdekében memorandummal fordult: egy a nemzetgazdasági miniszteriumhoz, mint a CFR vezérigazgatóságához és mindkét helyen ígéretet kapott arra, hogy a panaszokat sürgősen orvosolni fogják.

Biztonságba helyezik Velence műkincseit

Rómából jelentik: Az Osservatore Romano csütörtöki száma közli Piazza velencei bíboros-pátriárka és a helyi hatóságok közös megállapodásának hírért, mely szerint a velencei Szent Márk-templom s a többi egyházi épületek nagyértékű művészi műkincseit, alami segítséggel leszerelik és biztonságba helyezik. A

Palazzo Ducale Sansovino loggiája és a San Marco összes függőségei (l'Isola d'oro di Venezia) teljesen háborús mezbe öltöztek. A velencei hatóságok az elengedő repülőátadások fokozódásával számolnak s ezért tartották szükségesnek a fenti intézkedéseket.

CORSO nyáron is a legnagyobb slágereket hozza.

7.15, 9.30 kor

1. **ALOMA** Dorothy Lamour

11. **Az alvilág réme** Akim Tamiroff, Clair Trevor

465. szám u l e g u j a b b U F A h i r a d o

Napholcz Pál dr. püspök válasza Lakatos Ottó dr. és az aradi Mária Kongregációk üdvözlő soraira

Isten áldását kéri a püspök az aradi római katolikus egyház és a hívek munkájára

Ismeretes, hogy egész Erdély területén milyen őszinte örömmel fogadták a római Szentszék döntését, amely a nagyváradi-szatmári római katolikus püspöki székre a kolozsvár-külvárosi plébánost, dr. Napholcz Pált emelte.

A kolozs-monostori plébánost püspökké való kinevezése alkalmából a legmelegebb hangú üdvözlő-táviratokkal és levelekkel halmozták el. Így az aradi római katolikus társadalom, a minorita-rendház is tolmácsolta őszinte örömet, sőt az aradi Mária-kongregánisták, akiket — amint a közelmúltban megjelent riportunkban is beszámoltunk — régi baráti szálak és mély tisztelet fűzi dr. Napholcz Pál újonnan kinevezett püspökhöz.

Dr. Napholcz Pál most augusztus 8-i keltezésű saját aláírásával ellátott levelében köszönte meg dr. Lakatos Ottó rendfőnök-plébánosnak és az aradi Mária Kongregációknak a szeretet megnyilvánulását.

Az új nagyváradi-szatmári püspök dr. Lakatos Ottó rendfőnök-plébánosnak címzett levelében a következőket írja:

— Püspöki kinevezésem alkalmából úgy a sa-

lát, mint a vezetése alatt álló erdélyi minorita-rend részéről nyilvánított jókívánságait és kedves megemlékezését hálással köszönöm.

A továbbiak során az új szatmár-nagyváradi püspök levelében Isten bőséges áldását kéri az aradi római katolikus egyház és hívek munkájára és az egész minorita rendtartományra.

Ugyanekkor az aradi Mária Kongregációknak a következő meleg sorokat írja:

— Az aradi Leánykongregációnak püspöki kinevezésem alkalmából nyilvánított jókívánságait és kedves megemlékezését hálással köszönöm.

— Az ott töltött napok kedves emlékként élnek lelkemben s az akkor nyert benyomásaim alapján is erős a hitem, hogy az aradiak a Szeplőtelennek mindig kitartó, hű csapata fognak maradni. Különböző megfogalmazásokkal megéletem nagy fordulóján egész Erdélyben a kongregánisták ragaszkodása. Viszont biztosíthatom őket, hogy ezután is kongregánista lesz a lelkem, a szívem Erdéklődésem, szeretetem a kongregánisták marad s nagy küldetésemet különösen is a Szeplőtelen Nagyszövetség edesanyja oltalma alá helyezem s ennek kifejezésére a máriás motívum (kék mezőben 12 csillag) a püspöki emblémába is bekerül.

— Biztosra veszem, hogy a kongregánisták a Szentszék kitüntető bizalma mellett a hivatallal járó óriási felelősséget is észreveszik s máikkal társulva fogják sok halhatatlan léleknek és egész népünknek javára hordozhassam a nagy keresztet...

Megkezdődött az aradi Magyar Népközösség vándor baba-kelengyéinek kiosztása

Nyilatkozik Dániel Péter, a társadalmi szakosztály vezetője

A Romániai Magyar Népközösség aradvárosi tagozata társadalmi szakosztályának nemes elhatározása tette érlelődött. A már Erdélyszerte méltatott vándor-babakelengye akció ugyanis tegnap gyakorlatilag is megkezdődött amikor az első arra érdemes jelentkező boldogan vehette magához és vihetta haza kicsinyének parányi ruhaneműit.

Ezzel a valóban hézagpótló akcióval kapcsolatban Dániel Péter, a társadalmi szakosztály vezetője munkatársunknak a következőket mondotta:

— Szakosztályunk nagy örömmel és buzgalommal látott ahhoz a munkához, amelynek elvégzése most tünteti föl a hasznos eredményt. A babakelengyékhez részben vettük részben kaptuk az anyagokat, amelyeket szorgos kezek azután a lehető legszebben, legizlésebben elkészítettek. Elsősorban a Mosóczy telepi jótékony egyesületek asszonyairól kell megemlékeznünk, akik az anyagok nagy részét dolgozták fel. Eddig 12 teljes kelengyét készítettek és most még hatot vállaltak el. A városi tagozat III. és IV. kerülete három-három kelengyén dolgozik. Így összesen 24 teljes babakelengye készül el a lehető legrövidebb időn belül.

— A kiosztás úgy történik, hogy az igénylő bejelenti szándékát annál a kerületnél, amelyben lakik. Az illető népközösségi kerület azután megvizsgálja a kérelmező helyzetét, vagyoni állapotát és az igénylőről jelentést tesz a népközösség központi irodájában. Ha az illető minden tekintetben érdemesnek mutatkozik, úgy nyomban megkapja a két váltásra való kelengyét, amelyet elismervény ellenében átvesz.

— Vándorkelengyék azért nevezzük ezt az akciót, mert hat hónap eltelte után, amikor a kisbaba már nagvobbacskára nőtt, szülei visszaadják a kelengyét a Népközösségnek, amely más rászorultat ajándékoz meg vele.

— A kelengyekészlet természetesen mindazt tartalmazza, amire a csecsemőknek szüksége van. Hozzájárul egy erős kosárbölcső is, amelyre organtüllből készült szunyogháló erősítenek. Tulajdonképpen nem nagy dolog, de mégis nyugalmat szerez a szegénysorsú magyar szülőknél, akik anyagi helyzetük miatt nem lennének képesek újszülöttüket megfelelően ellátni.

— A társadalmi szakosztály, mindenesetre

azon lesz, hogy ezt a nagyhorderejű kezdeményezést töle telhetően kiszélesítse és ezzel a lehető leghathatósabban működnie közre a legifjabb magyar nemzedék testi egészségének megőrzése érdekében.

Dániel Péter elnök felvilágosító szavai után éppen sor kerül az első kelengye kiváltására. Szegénysorsú, középkorú férfi meghatottan simogatja az apró holmikat, majd sűrű köszöngetések közepette magához veszi a kosárbölcsőt és viszi haza 12 napos kislánykájának.

Ennek a kis magyar csecsemőnek nyugalmas álmjai lehetnek a habieher és rózsaszín ruhácskák között. A vándorkelengyében jelképesen az egész magyar népközösség örökdió feltűn a kis emberke fölé.

A rémhírterjesztők újabb csoportját szállították kényszerlakhelyre

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium augusztus 8. és 9-én közölte, hogy az állam rendjét biztosító törvény és a vonatkozó minisztertanácsi napló alapján a rémhírterjesztők újabb csoportját utalták kényszerlakhelyre. Ezek a személyek a következők: Haim Schor, másnéven Soreanu, Bergman Arthur, Becheru Lucian, másnéven Lucaci, Terianu Nicolae, Saul Marc, Edelstein Marc, László Leopold, Zichel Carol, Segal Josef, Todan Ferenc, Craioveanu Iosif, Lupu Saboanu, Procopovici Ioan, Louis Löwy, Magdalena Gheorghe Iancovici Emi. A fenti személyek bucaresti-i illetőségűek. A belügyminisztérium elhatározta a büntetőtörvénykönyv 323. és következő szakaszainak alkalmazását, amelynek értelmében az előállított személyeket a törvénynek megfelelően kényszerlakhelyre utalja. A belügyminisztériumi közlemény a következő felhívással fejeződik be: Ne terjeszték az érdekeltek által forgalomba hozott rémhíreket, akiknek célja, hogy nyugtalanságot keltsenek a lakosság körében. Ne adjatok hitelt a rémhíreknek. Órizzétek meg nyugodtságotokat, amelyekre ezekben az órákban oly nagy szükség van. (Rador.)

Bucurestiből jelentik: Közlemény. A belügyminisztérium az ország rendjét biztosító törvény, valamint a katonai parancsnokság

Öngyilkosságot követett el Storojinet volt prefektusa

Bucurestiből jelentik: Clemente Botanica, Storojinet volt prefektusa, aki Bucurestibe költözött és az Esplanade-szállóban lakott, a Strada Biserica Ene-uccában lévő központi fürdőben kabint bérelt. A fürdőben történt megjelenése után negyedórával az alkalmazottak revolverlövésre lettek figyelmesek, amely Bocanica kabinjából hallatszott. Felnyitották az ajtót és a volt prefektust vértócsában súlyos sebesülten találták. A revolvergolyó mély sebet ütött jobb halántékán s kioltotta Botanica életét. Az öngyilkosságról értesítették a bünyügyi hatóságokat és az ügyészség úgy intézkedett, hogy a holttestet a törvényszék bonctani intézetébe szállítsák. Az öngyilkos volt prefektus hat levelet hagyott hátra, közülök egyet a szolgálatos ügyészhez címzett, aki a nyomozást vezeti.

Bevezetik Jugoszláviában is a német és olasz nyelvek kötelező tanítását

Belgrad. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti, hogy Bogdanovics közoktatásügyi miniszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a német és olasz államokkal való kapcsolat kimélyítése érdekében a tengely két hatalmának irodalmát és nyelvet kötelező tantárgynak minősítik a jugoszláv középiskolákban. Az új iskolaévben tehát a francia és angol nyelvoktatás helyett a német és olasz nyelvoktatást vezetik be.

által kiadott rendelet alapján az állambiztonsági hivatal és a rendőrség vezérigazgatóságának közgejei július 30-án letartóztatták Mószáros Zoltán kolozsvári, augusztus 5-én Pavel Marin galati-i és augusztus 10-én Azenfe Gheorghe bucaresti-i illetőségű egyéneket, akiket rémhírterjesztés miatt az illetékes hadbírósnak átadtak. (Rador.)

A belügyminiszter elhatározta, hogy mindenki, aki felelőtlen és tendenciózus álhírek terjesztésével a közrendet meg akarja zavarni, azt nyomban letartóztatják és kényszerlakhelyre szállítják. David Popescu belügyminiszter ezuttal ismét felhívta a nagyközönséget, hogy ne adjanak hitelt azoknak a tendenciózus rémhírterjesztéseinek és az általuk kolportált valótlanságoknak, akik ezt államellenes érdekből teszik és őrizze meg az egész ország közvéleményét nyugalmát.

FORUM nyáron is nagy hímekeket játszik.

Ma utójjára kettős műsor:

I. Az oxfordi diák. Robert Taylor és Maureen O'Sullivan-al

II. A karnevál királynoje. Sonja Henle és Richard Greno-el

UFA híradó. — Előadások: 3, 5, 7, 15, 9, 30

ARADI KOZLONY

Cefon: L. 01. sargonyelm: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Sul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves díj... 840 lei Negyedéves 210 lei
Hónaponta... 420 „ Egy hó apra 70 „

Játék a tüzzel

A kolozsvári „Keleti Újság“ vasárnapjában jelent meg az alábbi, figyelemkeltő fejtegetés:

Az orvosi tudomány régideje megállapította, hogy a betegnek nyugalomra van szüksége. Többet ér ez minden kúrának kísérletezésénél. A válságok növekedését élj népeknek is nyugalomra van szükségük. Az izgatás, a gyűlöletre bujtogatás nem lonasztják le az aggályokat, nem szüntetik meg a lelki és gazdasági feszültség gyötrelmeit, annál kevésbé alkalmasak arra, hogy a tulajdonképeni bajt elhárítsák és a biztos, nyugodt jövődőt kiépítsék. Anglia mégis ehhez a kétéltű eszközhöz nyúlt a fenyegetettség, a vérszedelem kínzó napjában. Ahelyett hogy népet szárazított, légi és tengeli haderejének teljesességéről, győzhetetlenségéről, a vezetés teljes mértékű megbízhatóságáról, a gazdasági élet fenntartásmentességéről igyekeznek meggyőzni, legyvert ad a polgári lakosság kezébe és arra buzdít mindenkit, hogy az ellenség katonáit ölje le.

A nemzetközi hadjog szabályai szigorúan megtiltik a polgári lakosságnak a legyverttel való fellépését és gyilkosságnak bélyegez minden ténnyt, mely polgári személyek részéről katonai elemek elpusztítására irányul. Az ilyen bünbün találtakal szemben rendkívül szigorú és súlyos megkorlátozást enged meg a hadjog. Ottan ahol a lakosság a katonaság ellen legyvert alkalmaz, minden meg van engedve a katonai fórumoknak. A történelem és főképen a most folyó háború története bebiztosítja, hogy a lakosságnak hadilázellenes kiállítása és beleavatkozása nem használ a megtámadott népek, országának, ellenben annál véztesebb következményekkel von maga után. Sajnálatos hogy ezekből a beszédes válságokból sem okult a megtámadott Anglia sem. Nem lehet kíméletet és méltányosságot várni olyan haderőtől, melyet orozva, zylkosok módjára támadnak meg polgári elemek. A győzelem kivívására és biztosítására nem elégséges és nem alkalmas a felfegyverzett lakosság vészóhid-rávitale.

Egy nehéz napokat élj ország polgári lakosságát meg kell nyugtatni és rendes polgári hivatásának gyakorlására kell buzdítani. Nem okos és nem célravezető a szenvedélyeket szabadjukra bocsátani. A gyűlölködés magvainak elhíntésével, a bosszu vágyának felkeltésével nem lehet a jelenen segíteni és a jövőt biztosítani. A szenvedélyek elfajlása károsan befolyásolja a jelen kialakulását és kockára teszi a megmeneteli szándékolt jövődőt. A háboru a katonák dolga. A polgári lakosság katonai szolgálattal és a gazdasági élet menetének biztosításával vesz részt a háboruban és igyekszik annak kedvező kialakulását kivívni. Minden válságos időt élj állam vezetőségének bölcs mérséklettel, a szenvedélyek fölé kerülő nyatossággal el kell hártítani mindent, ami kilengésekre és meg nem engedhető cselekedetekre ragadhatja az események hatása alatt amugy is túlfeszített idegzetű népességét. Sem sajtóban, sem szónoklatokban nem szabad olyan öntent a tüzre mert a tüz veszedelmes elem, mely nem mindig marad meg a szándékolt és kiszabott keretek között s ha egyszer túlcsoo határain, mérhetetlen rombolással és pusztítással bünteti meg a meg gondolatlan felidézőjét. A polgári lakosság nyugodt viselkedése, komoly munkálkodása hasznára van az államnak erőforrása a kitartani és megállantudásának. Állandó nyugtalanságban a népelemek komoly alkotó, védekező munkára viszont alkalmatlanok, ugy színtén olyan számottevő erőkiteljesekre, melyek elhárító befolyást gyakorló eredményekhez juttat-hatnak.

Anglia világhatalmi állása soroz veszedelemben. Ez kétségelen. Ez a tény azonban nem igazolta a polgári lakosság katonai megszervezését. A német katonai fölényt, erőt és felkészültséget a fegyverforgatásban amugy is látatlan és csak sebbel-lobbal kiképzett békes polgári elemekkel gyorsramu utjában feltartóztatni nem lehet, azonban el lehet árni azt, hogy a hadilázellenesen zaklatott és bántalmazott hadserg elvesztse türelmét és maga is a bosszu utjára térjen. Albion a saját hibájából került lejtőre Komoly és helyes intézkedéseket kell feltartóztatni a zubarást, mert a szélső szenvedélyek beállítása erre nem alkalmas.

A közlekedési miniszter ellenőrző-utia Erdélyben. Bucuresti. Ion Macovel tábornok, közmunka- és közlekedési miniszter egy napos ellenőrző körutra Erdélybe utazott, ahonnan a közeli napokban tér vissza Bucurestibe.

A német mérnökegyesület elnökigazgatója Bucurestiben Bucuresti. Vasárnap délután Bucurestibe érkezett Oscar Stoewe dr. a német-országi mérnökegyesület igazgatója elnöke, aki kimagasló egyénisége a német technikai köröknek és egyben régi barátja Románlának-Stoewe dr. fogadta annak idején azt a román mérnöküldöttséget, mely Manulescu Mihai mérnök jelenlegi külügyminiszter vezetésével tanulmányokat folytatott a birodalomban. A Romániai Mérnökök Országos Egyesülete holnap társasvacsorát rendez az előkelő német vendég tiszteletére.

Trajan Brailleanu megbízatása. Bucuresti. Öfelsége ma kelt rendeletével Trajan Brailleanu-t a csernovici egvetem volt rektorát öt évi időtartamra különleges feltételekkel joggal bizta meg a kultuszminiszterium keretében.

A glouchesteri herceget György király első szárnysegédjévé nevezték ki. Londonból jelentik: György angol király a glouchesteri herceget, aki öröngyönt harcolt a flandriai angol expedíció hadseregben és ott megsebesült, első szárnysegédjévé nevezte ki.

Ut helyiségbe költözött az újságírók elleni hivatal. Bucuresti. Az Árdragítás leküzdésére alakult központi bizottság hivatala Str. Cobalcescu 41. szám (Bucuresti) helyiségbe költözött. A postai és más egyéb küldeményeket e címre kell küldeni. Telefon: 3.37-83.

Beállították Törökországban egy angol-barát nagy török lapot

Konstantinápolyból jelentik: A Stejani-ügynökség közli, hogy a török hatóságok beállították a „Kum-huryet“ című lap megjelenését. A beállítás mely benyomást kellett politikai körökben, de annak oka ismeretlen. (Rádor)

A római rádió román hírszolgálatára Róma Hivatalosan jelentik, hogy augusztus 12-étől kezdve az olasz rádió naponként kétszer ad román nyelven közléseket; este 18.20 és 18.25 között a 19.70 és 23.51 rövid hullámhosszon; éjszaka 22.20-22.30 órák között a 16.84 középhullámhosszon. Az olasz rádió ezen kívül a 19.70 és 21.55 rövid hullámhosszonon augusztus 17-étől kezdődőleg minden szombaton délután 17.55 és 18.10 között különleges román műsort ad prózai és zeneszámokkal.

Joharban levő használt katonai látszóvet magas áron megvételre keres Gárdonyi társaságmaster, Bul. Reg. Maria 22

Német államtitkár autóbalesete. Berlin. (Rádor). Dr. Konti német birodalmi egészségügyi szolgálat főnök államtitkárt a Sztettin-Berlin közötti országúton gépkocsibaleset érte. Dr. Konti kettős csonttörést szenvedett. Állapota súlyos.

A monopoli vezérigazgatóságának határozata a zsidó trafiktulajdonosok helyzetéről. Az Univerzál legutóbbi száma közli a következőket: Az Autonóm Monopolbiztárs (CAM) igazgatótanácsa ülést tartott és ezen elhatározta, hogy 30 napos felmondási időt adnak a zsidó dohánytözsdék tulajdonosainak. Azok, akiknek az 1940. augusztus 9-iki rendelet értelmében szerzett jogaik vannak, ezen harminc napos felmondási időn belül kell erről bizonyosságot tenniük.

Munkakihallgatások az Uralkodónál

Bucuresti. Öfelsége földvarnagyi hivatalának 68. számu közlése. Öfelsége a király augusztus 12-én munkakihallgatáson fogadta Gurgutu Ion miniszterelnököt, David Popescu tábornok belügyl, Constantin Niculescu hadügyi és Radu Budsteanu kultuszminisztereket, valamint Teofil Sidorovici országártparancsnokot.

Engedélyezték a máriaradnai bucsut. Máriaradnáról jelentik: A Ferencröndi zárda főnökség közlése szerint a hatóságok engedélyezték a kegytemplomban a bucsu megtartását. A legközelebbi nagybucsu augusztus hó 15-én. Nagybaldogasszony napján tartják meg.

Szerencsétlenség a budapesti nyugati pályaudvaron. Budapestről jelentik: A nyugati pályaudvar mögött átvívó Ferdinánd-híd átépítési munkálatai során egy huszméteres iv beomlott. A lezuhló kődarabok egy munkást súlyosan, egy másikat könnyebben megsebesítettek.

Szobrot kap Szentgyörgyi István A KOLOZSVÁRI MAGYAR SZÍNHÁZBAN. Kolozsvárról jelentik: Szentgyörgyi István a kolozsvári és az egyetemes magyar színháztársulatnak nagy-sága szobrot kap a magyar színházban. A szobrot, amely a felelthetetlen színészi a gelencséri osztálybíró jellegzetes öltözékében élethűen örökíti meg az utókornak. Kudelász Károly, a kiváló szobrászművész készítette. Szentgyörgyi István szobrárt az évad elején a terveh vett ut népszínműciklus megnyitásaakor leplezik le.

Szovjetválogatott-Bulgária: 6:1. Szófia. Vasárnap játszották le az első labdarugómérkőzést a szoviet és Bulgária válogatott csapatai között. A nagyerőességű mérkőzésen a Szovjetválogatott 6:1 arányban győzte le a bolgár válogatott csapatot.

Báró Montbach-Balogh László halála. Nagyszalontáról jelentik, hogy báró Montbach-Balogh László 80 éves földbirtokos agyvérzés következtében hirtelen meghalt. A tragikus haláleset nagy megdöbbenést keltett Szalontán, ahol az általánosan ismert és becsült, előkelő család minden tagja vezetőszerenpet játszott a város társadalmi és kulturális életében.

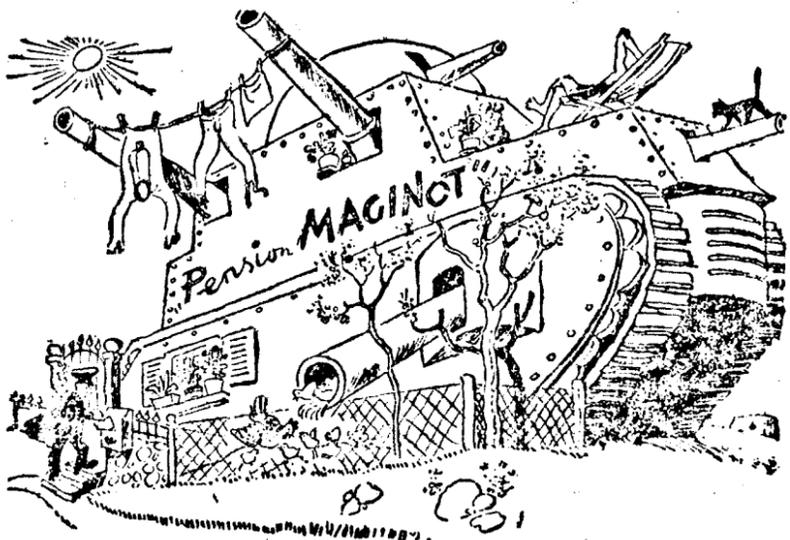
Nyitva kell tartani Magyarországon is a zsidó üzleteket. Budapestről jelentik: a harminc hatos bizottság elfogadta azt a rendeletet, amely szerint pénteken, szombaton és a zsidó ünnepeken valamennyi üzletet az egész ország területén nyitva kell tartani.

Török szállítóhajó pusztulása. Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal közli, hogy a „Mohamed Ali el Kedir“ nevű szállítóhajó torpedótalálat következtében elsüllyedt. 860 utas közül 740-et megmentettek. (Rádor.)

UIBÓL SZABÁLYOZTÁK A VILÁGÍTÓ PETROLEUM ÁRÁT. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszterium rendeletet adott ki, melynek értelmében a világító-kőolaj árát loco rromoltó, kilogrammonként 2,80 leiben állapítja meg, beleértve a számlahélyeztet is. A rendelkezéshez kimutatást melikelték, amely pontosan feltünteti a világító-kőolaj nagykereskedelmi és kicsinybolni árát, megveszékho-lyenként. Ez az ár 3.10 lei és 5 lei között váltakozik kilogrammonként.

A FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETEK KAPTAK MEGBIZATÁST A TERMÉNYEK ÉRTÉKESÍTÉSÉRE. Bucuresti. A földművelésügyi miniszterium megbízta a nemzeti fogyasztási szövetekezetet a termények értékesítésével és ugyanakkor a pénzügyminiszterium garanciája mellett 1 milliárd lei hitelt nyújtott a fogyasztási szövetekezetek számára hogy ezen összeg erejéig gabonaneinüeket vásároljon.

Nyarajunk a Maginot-vonalban!

Szeptember 1-én kezdi meg előadásait a Kamara Színház

A nyári napfény még forrón ontja sugarait, de a közelebbi őszt már ott lapul az erdélyi hegyek alján, hogy egyetlen lehetőséggel sárgára fesse a zövd lombokat. Az őszt a színházkapuk nyitására is az ideje: éppen ezért már most Aradon is megkezdtek a lelkes, odaadó munkát, hogy az aradi közönség a kultúra és a nyelv szeretetének jegyében ne nélkülözze a színpadról áradó mese lelkemetelő, szórakoztató hatását.

Az elmúlt színházi évadban a „Kamaraszínház” két vezetője Mészáros Béla és Felhő Ervin már bizonyították, hogy a legnehezebb körülmények között is igaz művészetet s egyben kitűnő szórakoztató lehetőséget tudnak nyújtani. Eppen ezért bizalommal várható az aradi „Kamaraszínház” kapujának nyitása.

A „Kamaraszínház” az 1940-41-ik színházi évadban szeptember 4-én kezdi meg az előadások sorozatát, amely felöleli úgy a prózai, mint a szórakoztató operett-darabok színrehozatalát is. E színházi évadban a „Kamaraszínház” kibővített társulattal, új díszletekkel és a leggazdagabb programmal tolmácsolja majd a legremekbbr magyar és idegennyelvű prózairodák műveit és a könnyű műfaj kedvelői számára az ötletes, szórakoztató operett-újításokat is színrehozza.

Az előkészületi munkálatok az erkölcsi és anyagi siker érdekében már megkezdődtek: a „Kamaraszínház” csinosabb formában, újonnan átfestve várja majd a színházlátogatókat, akiknek kényelme százalékosan biztosítva lesz. E hét végén a színház igazgatói személyesen teszik tiszteletüket mindazoknál, akik bérletmegváltással és sűrű színházlátogatásokkal támogatják a magyar kultúra ügyét.

Az aradi színház támogatása, illetve látogatása a magyar irodalom és köznevelődés ébrentartását jelenti a legszélesebb néprétegekben. Eppen ezért meleg rokonszenvvel kell kísérni azt az odaadó, lelkes munkát, amely az aradi színháztársaság színvonalának emelését tűzte ki főcélul.

A HAJÓZÁS VÉDSZENTJÉNEK ÜNNEPE.
Bucuresti. A Román Tengerészeti Hivatal és az összes román hajózási egyesületek csütörtökön augusztus 15-én ünneplik a hajózás védszentjének hagyományos ünnepét. Bucurestiben e napon a Sf. Spiridon székesgyházban ünnepi istentiszteletet kapcsolatos Te Deumot tartanak, de az ország minden helységében emlékülünnepeket rendeznek a hajózás védszentjének tiszteletére. Azokban a városokban, ahol erre mód nyílik, a hívőnokkal egybekötött ünnepi istentiszteleteken kívül, nagy vízilünnepeket, hajóversenyeket, kiállításokat rendeznek.

Halálos szerencsétlenség a Callmanesti gyógyfürdőn. A „Govora-Callmanesti” társaság Dumitru C. Cosma nevű 18 éves munkása az elmúlt napokban a gyógyfürdő parkjába ment, hogy az egyik forrás kanálisából iszapot merjen ki az iszapfürdőzők részére. A fiatal munkás ahogy leereszkedett az 1 méter 70 centiméter mélységű csatorna-aknába és vedrével a gázfejlődés állapotában lévő anyag fölé hajolt, elvesztette eszméletét. Később a telep egy másik munkása is felkereste a csatorna-aknát s látva az eszméletlen fiú életveszélyes helyzetét, anélkül, hogy másokat is segítségre hívott volna, gyorsan beugrott a kanálisba, átölelte az alélt gyerekmert és megkísérelte a szabadra emelni. Am ő is elvesztette eszméletét. Amikor a társaság munkavezetője felfedezte őket, már egyikükben sem volt élet. A rendőrség a halálos szerencsétlenség ügyében megindította a vizsgálatot.

Az Unirea-pályán lejátszott Fogarassy-üzem kupamérkőzések eredményei: Fogarassy-cég—Hampel-cég 11:1 (3:1). Góllövők: Ricsák (3), Ionescu (3), Nagy I. (2), Adelman (2), Dalacs, illetve Marian. A Hampel-cég nem tudott a Fogarassy-cég rohamainak ellenállni és így a Fogarassy-cég állandó fölényvel játszott és könnyen érte el a vízipólóeredményt. Bíró: Oraveit, aki a fölé megszokott erővel vezette a mérkőzést. — Ugyancsak az Unirea-pályán játszottak a Textilgyár és FITA-gyár csapatai, amely a Textilgyár fölényes győzelmével végződött. Textilgyár—FITA-gyár 5:0 (2:0). Góllövők: Gerold (2), Szabó (2) és Dvorcsák. Bíró: Karlich, aki jól vezette a mérkőzést.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

WEISZ gyógyszerár, Piata Avram Iancu 12
JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand
Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărăsești 1

Új táblázat készül az ügyvédek, közjegyzők és hites szakértők

A bírósági tisztviselők igazoló okmányokat kötelesek benyújtani a miniszteriumhoz

Bucuresti. A zsidók jogi helyzetét szabályozó alaptörvénnyel kapcsolatban Grăia igazságügyminiszter a következő rendeletet bocsátotta ki:

1. Augusztus 27-ig minden bírósági tisztviselő, alkalmazott bíró, államügyvéd, közjegyző, vagyis minden olyan személy, aki a szóbanforgó alaptörvény alapján közigazgatási, vagy köztisztviselő, köteles személyi adatait igazoló okmányait illetékes felettes hivatalának benyújtani. Ezen a táblázaton túl semmilyen okmányt a felettes hivatalok nem fogadnak el.

2. Egy hónap leforgása alatt a hites könyvelők, az autorizált könyvelők, a hites építészek, mérnökök és minden névvel nevezendő szakértők kamara köteles tagjairól új táblázatot készíteni, amely mindenben megfelel a zsidók jogi helyzetét szabályozó, augusztus 9-1 alaptörvénynek.

3. Az országos ügyvédszövetség elnöke, valamint az ország összes ügyvédi kamaráinak dékánjai értesítést kapnak az igazságügyminiszteriumtól, hogy a fenti alaptörvény alapján leendő intézkedésekre a kellő előkészületeket megtegyék és a nyilvántartásokat elkészítsék.

Len- és pamutvásznai, asztalneműt, damasztot, lakásomon levő üzletemben olcsón árusítok

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Tilos a petroliumrészvények eladása. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap holnapi száma törvényrendeletet közöl, amely megtilti a petroliumvállalati részvények eladását, elzálogosítását, vagy bármilyen formában történő elidegenítését. Mindez kizárólag a nemzetgazdasági miniszterium mellett működő ellenőrző bizottság jóváhagyásával lehetséges.

— Világhírű francia repülő hirtelen halála. Clermont-Ferrand. A Paris Soir jelentése szerint a világhírű francia repülő, Maurice Arnon, aki több világbajnokságot is nyert, hirtelen meghalt.

— A katonailag összpontosítottak hozzátartozóit segélyező városi iroda közleményei. Az a felkészítési segélybizottság, amely a katonai összpontosításban levő gály lakosok családtagjainak segélyezését intézi, nem tudja befizetni a fizetési kimutatások elkészítését és ezért a körzetébe tartozó érdekeltek segélyének kifizetését augusztus huszoneketedikén eszközi. Augusztus tizenhatodikáig elkészítik a fizetési kimutatásokat, úgy hogy huszoneketedikén megkezdhetik a kifizetést. A segélyezési ügyeket intéző városi hivatal felhívja az összes érdekeltek figyelmét arra, hogy minden hónapban újra kell igazolni a katonailag összpontosított családtagok katonai helyzetét. Csak abban az esetben folyósítják a segélyt ha az illetékes lelkész hivatali segélybizottságnál minden hónap 18-20. között a családtagok bemutatják annak a csapatvezetőnek igazoló iratát, melynél a családtagok a szolgálattól teljesít. Az igazolás elmulasztása esetén nem folyósítják a segélyt és erre való jogosultságát elveszti a család. Felhívással fordul a segélyezést intéző városi hivatal a támogatást igénybevevőkhöz az irányban is, hogy csakis azok jelentkezzenek a pénzsegély felvételére, akiknek erre feltétlen szükségük van. Hivatkozással a pénzalap korlátozott voltára és a segélyre igényt tartók nagy számára, felhívják mind azokat a segélyben részesülő nőket, akik egészségesek és munkát vállalhatnak, hogy igyekezzenek elhelyezkedni és ha így megtehetik lehetőségükre biztositottak, mondjanak le azoknak javára az anyagi támogatásról, akik minden jövedelem nélkül maradtak s akik nem nélkülözhetik a pénzsegélyt.

Magyar színésznő kinos kalandja Svájcban

Csengeri Mária filmszínésznő kifizetetlen számlával maradt egy svájci szállodában

Budapest. Lichtenstein Mária művésznő Csengeri Mária filmszínésznő, néhány hónappal ezelőtt St. Moritzba utazott, ahol angol barátjával volt találkozási. A színésznő és angol barátja már több ízben voltak együtt külföldi fürdőhelyeken. A szerelmes pár St. Moritz egyik előkelő szállójában lakott és ezuttal valami miatt összeveszett, aminek következtében az angol ur elutazott anélkül, hogy a szállodai számlát kiegyenlített volna. Csengeri Mária kinos helyzetbe került, pénze nem volt és így a szálló igazgatósága hitelezési csalás miatt feljelentette, sőt azzal is megvádolta, hogy a szomszédos szobából ottartózkodása alatt eltűnt kisebb-nagyobb összegeket is ő lopta el. A svájci bíróság kiadatási eljárást indított Csengeri Mária ellen, de a magyar igazságügyi hatóságok visszautasították a kiadatás iránti kérelmet.

Igy történt, hogy a svájci vádak miatt magyar bíróság vonta felelősségre Lichtenstein Csengeri Mária. A színésznő kihallgatásakor tagadta a lopás vádját, a hitelezési csalás tekintetében pedig jóhiszeműségével védekezett. A törvényszék bizonyítékok híján Csengeri Mária felmentette a lopás vádjáról, de bűnösnek mondta ki a hitelezési csalás bűntettében és ezért hat heti fogságra ítélte, amit azonban az előzetes letartóztatásban eltöltött idővel kitöltöttnek vett. Az ítélet nem jogerős.

Megnyitották a Magyar Népközösség szöveszeti tanfolyamát is

Az aradi magyar Népközösségi tagozat köznevelődési szakosztályának képzőművészeti tanfolyama, mint ismeretes, a legnagyobb siker jegyében kezdte meg munkáját. Beszámoltunk már arról is, hogy e tanfolyam keretében a művészi szöveget is oktatják Helmy István szakszerű vezetése mellett. A szöveszeti tanfolyamot hétfőn délután nyitották meg, amikor 54 jelentkező jelentette be részvételét. Az iparművészet ez ága iránti érdeklődésre jellemző a jelentkezők nagy száma.

A megnyitást követő napon, vagyis kedden a képzőművészeti tanfolyam szöveszeti osztálya is megkezdte a munkát és úgy délelőtt, mint délután folvik az oktatás Helmy István vezetése mellett. Az 54 tanítvány munkarendjét már részletesen megállapították és a csoportok beosztása is megtörtént, így a szöveszeti tanfolyam munkája zavartalanul megkezdődhet.

Az autóvezetés új szabályai

A belügyminiszter, — mint a fővárosi lapok közlik, — rendeletet adott ki, amelyben szabályozza az autóvezetést és szigorú mihez tartás végett a következőket rendel el:

1. Senki sem vezethet autót hajtási és forgalmi engedély nélkül.

(Kivételt csak egyetlen esetben ismer a belügyminiszter és pedig azt, ha a hivatalos sofőr-iskola kocsiját vezeti a tanfolyamon résztvevő tanuló, de csak akkor, ha mellette olyan oktató sofőr ül, akinek természetesen van engedélye.)

2. Minden autóvezető, akár magán-, akár hivatalos autót vezet, a vezetői igazolvány elkövetésének terhe mellett köteles a rendőrhatalom közegének intására azonnal megállni és úgy ő maga, mint az autóban ülők igazolványukat felmutatni. Az autók utasai kötelesek a hatósági közegekkel szemben a legnagyobb tisztelettel viselkedni.

3. Azonnal elkövetik hajtási engedélyét azoknak az autóvezetőknek, akik nagyobb sebességgel hajtának a városban, mintahogy azt a törvény megengedi, vagy az utakon nem úgy hajtának, ahogy azt a forgalmi törvények előírják.

Bulgária moszkvai követe Szófiába érkezett

Szófia, (Rador). A Német Távirati Iroda levelezője jelenti: Stamenoff, Bulgária moszkvai meghatalmazott minisztere, egy szovjetrepülőgépen Szófiába érkezett, hogy kormányának jelentést tegyen.

Küszöbön áll a jugoszláv kormány átalakítása

Belgrádból jelentik: Cvetkovic jugoszláv miniszterelnök váratlanul Belgrádba érkezett Blédből, ahol a kormány több tagja nyári pihenőjét tölti. Cvetkovic miniszterelnök belgrádi utjához jugoszláv politikai körökben messzemenő kombinációkat fűznek és azt tartják, hogy küszöbön áll a jugoszláv kormány átalakítása. Beavatott helyen annak a nézetnek adnak kifejezést, hogy a kormány változtatása nem lesz döntő fontosságú.

SPORT KÖZLÖNY

Nem vesz részt az AMTE a B) ligabajnokság küzdelmeiben

Bucurestibe utazott a CAMT két vezetőségi tagja

Az AMTE még nem kapott hivatalos értesítést az FRFA határozatáról, amely szerint az aradi munkáscsapatot törölték az A) liga résztvevői sorából és így az egyesület vezetősége a határozattal érdemben nem is foglalkozhatott. Mindazonáltal a vezetők körében kialakult az az álláspont, amelyet az AMTE követni fog és ez szerint, amennyiben a B) ligába soroznák az együttest, úgy visszalép a B) divízió küzdelmeitől és továbbra a disztrikt-bajnokságban fog szerepelni.

Alkalmunk volt beszélgetni a piros-feketék egyik vezetőjével, aki kijelentette, hogy eddig

még nem adtak el játékosot, de ha valamelyik játékos távozni kíván, nem gördítenek akadályt távozása elé, ha az átvéví egyesülettel meg tudnak állapodni a váltságdíjat illetően.

A temesvári CAMT, amely a közelmúltban szervezte új vezetőségét, nem nyugszik bele a kizáró határozatba és Farcasanu Nicolae, az egyesület elnöke, Alexandrescu futballszakosztályi elnök társaságában már le is utazott Bucurestibe, hogy az FRFA illetékes köreit a határozat visszavonására bírja. A CAMT körében remélik, hogy a közbenjárás eredményes lesz.

Az Unirea az ATE-t, a Kolping az AAC vegyescsapatát győzte le edzőmérkőzés keretében

Készülődnek a csapatok a bajnoki rajtra

A bajnoki idény kezdete rohamléptekkel közeledik és a csapatok készülődnek a bajnoki szezonra. Több barátságos edzőmérkőzés került lebonyolításra, amelyekről alábbiakban számolunk be:

Unirea—ATE 2:0 (2:0) A Gloria pályán vasárnap délelőtt találkozott a két tartalékolt csapat és a komolyabban játszó Unirea megérdemelten győzött. A 23. p. szöglet után Kiss lövése az egyik hátvéd lábán irányváltoztatva jut a hálóba, a 27. p. pedig védelmi hibából Sirkó III. állította be a végeredményt. Szünet után a 9. p. a játékvezető 11-est ítélt az Unirea ellen, de az Unirea játékosok tiltakoznak és a bírót engedélyezték. A győztes csapatból Földi, Tomuta, Ba-

kos és Sirkó III, a tornászokból Kovács, Mandrutou, Faragó II, és Prasz tuntek ki. Bíró: Batrin.

Kolping—AAC vegyes 5:2 (0:1) A Kolping meglepetésszerűen, kitűnően és megérdemelten győzött. Góljait Reinhardt II (3), Kulcsár és Aracki osztózkodtak, míg az atléták góljait Miklósi és Pénzes szereztek. Bíró: Varga.

Titanus—Egyetértés 5:4 (1:1) A mérkőzést Ujaradon játszották és a Titanus küzdelem után győzött. Góllövők: Magold (2), Dekorzi (2) és Ray, illetve Farkas III, (3) és Hurupcsik.

Egyéb eredmények: ATE ifj.—Unirea ifj. 5:0 (3:0). AAC törpe—Hakoah törpe 3:2 (1:0).

Továbbra is az AAC vezet a Szablóczky-vándordíjas oldboy-tutballtornán

A Szablóczky-vándordíjas oldboys-futballbajnokságban vasárnap három mérkőzés volt kitűzve, de csak kettőt került lebonyolításra mert a Bírók csapata nem jelent meg az Astra elleni mérkőzésre és így az utóbbi játék nélkül jutott két ponthoz. A bajnokságban továbbra is az atléták vezetnek. A táblázat a vasárnapi mérkőzések után így alakult:

1. AAC	4	3	1	—	10	3	7
2. Astra	5	3	1	1	3	3	7
3. Bírók	5	3	—	2	23	12	6
4. ATE	5	2	2	1	9	9	6
5. Gloria	4	2	1	1	7	6	5
6. Crisana	5	—	3	2	5	15	3
7. Hakoah	5	1	—	4	7	16	2
8. Unirea	5	1	—	4	3	13	2

Beszámolunk a mérkőzésekről:

Hakoah—Unirea 3:1 (1:0). A Hakoah megérdemelten győzött: Blum Fried és Engel gójaival, míg az Unirea gólját Müller szerezte. Bíró: Féder.

Crisana—ATE 1:1 (1:0). A tornászok előbb 9. majd 10 emberrel játszottak és a Crisana többet támadott, Tanase, illetve Balogh lökték a gólokat. Bíró: Burdan.

Erősíti csapatát a Gloria

A Gloria vezetői és a csapat körében érthető örömet keltett az FRFA határozata, amely szerint a csapatot az A) liga résztvevői közé sorozták és a vezetőség elhatározta, hogy a rendelkezésre álló játékosgárdát néhány játékoskal megerősíti. A Gloria az AMTE-től szeretne több játékost átvenni, így Geroldot, Ignát és Batrin, akikkel igen nagy játékerőt képviselő együttest tudna kiállítani. Henegart ugyan az FC Floesti akarja átvenni, Codrean pedig fegyelmi okokból nem fog szerepelni, de a következő összetételű csapatot remélik a bajnoki rajtnál megjelentetni:

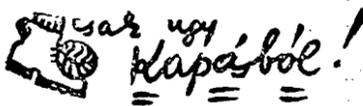
Gerold—Régner II., Volentii—Siclovian, Mladin, Farkas III.,—Ignat, Tudor, Fritz, Micola, Batrin.

Érdeklődik, hogy Batrin iránt a galati Gloria CFR is érdeklődik, amely próbajátékokra akarja elvinni az AMTE szélsőcsatárát.

O A Hakoah teniszversenyén az elsőosztályú férfi egyesben kívül valamennyi versenyszámot befejezték. Az elsőosztályú férfi egyesben az elsőszék kérdése Vágási, Komlós és dr. Grünwald között dől el, az elsőosztályú női egyesben Steinhaus Kató, a férfi párosban a Vágási—Löwy-pár győzött. Ifjúsági férfi egyesben Vágási, II. o. férfi egyesben Gárdos, II. o. női egyesben Roth Kató ifjúsági fiúk versenyében Szimányi, leányok versenyében Abramovits Lilly győzött, a II. o. férfi páros a Gárdos—Moskovits-kettős, a vegyes párost pedig az Abramovits Adolf—Abramovits Lilly-pár nyerte.

O A Textilgyár és a Fogarassy-cég csapata a kör-mérkőzés döntőjében. A Fogarassy-cég szerelmeközéseinek első napján a Textilgyár kitűnő csapata 5:0 arányban győzte le a FIAT együttesét és így a döntőben, amely augusztus 18-án kerül lebonyolításra, a Textilgyár és a Fogarassy-cég csapata mérkőzik meg egymással.

O Belföldi eredmények: Temesvár: Kinizsi—UDR 6:0 (3:0), Rapid (Temesvár)—Fortuna 1:0 (1:0), Delta: Ripensia—Dettai AC 10:0 (5:0). Kolozsvár: Victoria—FC Carpati 5:5 (2:1).

KÉT FÉRFI atlétikai számot bonyolítottak le Budapesten a női atlétikai bajnokságok keretében: 3.000 m. akadály: 1. Szilágyi 9 p. 37.2 mp., 2. Sárvári 10 p. 21.6 mp., 3.000 m. gyaloglás: 1. Jánosi 49. p. 54.6 mp., 2. Selmoczli.

GYÖRBE és Diósgyőrben egy-egy minősítő mérkőzést játszottak. A MÁVAG a soproni FAC ellen Győrben 2:1 (0:0) arányban győzött, a BSZKRI pedig Diósgyőrben a debreceni VSC-t győzte le ugyancsak 2:1 (1:1) arányban.

HVEGER uszó-világbajnok újabb két világrekordot állított fel és pedig az 1500 méteres női uszáshoz 21 p. 10.1 mp.-re javította meg a világcscsúcot, de közben 1000 méteren elért részideje is világcscsúcs: 14 p. 09.2 mp.

O A német hadibajnokságok eredményével Berlinben bonyolították le a német hadi atlétikai bajnokságokat amelyekben a fontosabb eredmények a következők: 100 m.: Mellrovič 10.6 mp., 800 m.: Harbig 1. p. 51.6 mp., 1500 m.: Kaundl 3 p. 58.8 mp., 110 m. gát: Becker 15.4 mp., 400 m. gát: Mayr 55.2 mp., gerelyvetés: Berg 6773 cm., rudugrás: Glotzer 400 cm., távolugrás: König 742 cm., 4x100 m. váltó: Berliner SC 43 mp.

A BSE nyerte a magyar vízipóló rangadót

Budapest. Vasárnap bonyolították le a magyar vízilabda-bajnokság rangadóját, amelyet a BSE nagy küzdelem után 5:4 (2:2) arányban nyert a MAC ellen. A gólokat Brandt (3) és Lemhényi (2) illetve Kánási (2) és Tarics (2) dobták. Az uszóverseny főbb eredményei az alábbiak:

100 m. gyors: Eleméri 1. p. 0.12 mp., 400 m. hölgy mellúszás: Szilágyi—Varga Emőke 7 p. 0.14 mp., 100 m. hölgy gyorsúszás: Ács Ilona 1. p. 11.4 mp., 400 m. mellúszás: Fábán 6. p. 12.2 mp., magyar csucs: 200 m. ifj. mellúszás: Németh 3. p. 0.6 mp., 800 m. ifj. gyorsúszás: Pozány 11. p. 4.12 mp.

Az országos atlétikai bajnokságok eredményei

Predeal. Az országos atlétikai bajnoki versenyt szombat—vasárnap bonyolították le és azon az atléták több ifjúsági csúcseredményt javítottak. A verseny eredményei az alábbiak:

100 m.: Stoichitescu 11 mp., diszkoszvetés (görög stílus): Gurau 3813 cm., 5.000 m.: Dinu Cristea 16 p. 19 mp., magasugrás: Stoichitescu 175 cm., kalapácsvetés: Forgács 3805 cm., ifjúsági csucs: 1.500 m. Kiss 4 p. 13.7 mp., súlydobás: Schullery 1423 cm., rudugrás: Dragomir 346 cm., ifjúsági csucs: távolugrás: Stoichitescu 658 cm., 400 m.: Kiss 52.9 mp., 110 m. gát: Pelorian 16.8 mp., ifjúsági csucs: 10.000 m.: Dinu Cristea 34 p. 15.5 mp., diszkoszvetés: Havaletz 4499 cm., (Popescu R. 4168 cm.-el ul ifjúsági csúcsot állított fel), 200 m.: Moinea 23.1 mp., 400 m.: Kiss 2 p. 01.2 mp., gerelyvetés: Vamanu 5312 cm. (Hausladt versenyen kívül 5247 cm.-el ul ifjúsági csúcsot javított), hármásugrás: Calistrat 1393 cm., 4x100 m. váltó: Venus 45 mp.

TEKESPORT

Nagy küzdelmek, pompás eredmények a „Bronzember“ vándordíjmérkőzéseken

Vasárnap vette kezdetét a B) csapatok részére kiírt „Bronzember“ vándordíjverseny, a Forró-vendégül keftős pályáján, melynek keretében mind a nyolc egyesület csapatai találkoztak egymással. A Fortuna rendezésében lejött mérkőzések legtöbbje nagy küzdelmet és pompás eredményeket hoztak. Az első két forduló után, máris csak két csapat, az AAC és az Infratirea maradtak veretlenek, így a valószínű győztes és a vándordíj első védője is a két csapat egyike lesz, bár az egy vereséget szenvedettek sem veszítették meg az győzelmi reményeiket és az utolsó összecsapásban még kijavíthatják a pillanatnyi elerőtlenedés következtében csökkent esélyeiket.

Az első játéknapon a tervbevetett két forduló nyolc mérkőzéséből, bár délelőtt 10 órától szintén szakadtanul folyt a játék este 9 óráig, egy mérkőzés, a Tricolor—Transilvania a jövő vasárnapra maradt el, de hét mérkőzés lebonyolítását nyert, melynek eredményei a következők:

FORTUNA—GUTENBERG 161:139. Az ujonc nyomdászcsapat a kezdeti nehézségekkel, már formás játékban fejlődő tudásról tett tanúságot, azonban ereje még nem volt elegendő a rutinos Fortuna ellen. 44+46+35+36 volt a Fortuna részeredménye, míg a Gutenberg 34+35+31+39-es meneteiket játszotta. Bíró: Páseu Gheorghe.

INFRAIREA—METALURGISTUL 180:172. Erdekes, szép küzdelem, mely hejyenkint megütötte az elsőosztályú nivót és a jól finiselt Infratirea győzelmét eredményezte. Az Infratirea 52+26+54+48, míg a Metalurgistul 26+61+45+40-es részeredményeket játszott. Bíró: Terbanca.

PRIETENI—TRANSILVANIA 166:157. A gyengén küzdő Prieteni két gyenge menet után jábrakap és győz a szokottnál gyengében működő Transilvania ellen. A Prieteni 25+26+62+53-as meneteivel szében, a Transilvania 26+44+43 44-es részeredményeket játszott. Bíró: Szilágyi.

AAC—TRICOLOR 190:176. A rosszul küzdő atléták, az utolsó pompás menetükkel nyert a végig vezető s csak fiz emberrel játszó Tricolor ellen a mérkőzést. Az AAC 17+60+51+62-es a Tricolor pedig 44+44+45+43-as részeredményeket érték el. Bíró: Pascu.

INFRAIREA—FORTUNA 228:139. Az Infratirea nagyvonalú és pompásan gördülő játékban, a nap legjobb eredményével győzött, az ezáltal gyengén és balzerencsével működő Fortuna ellen. 45+60+44+79 volt a Infratirea menetkinél eredménye, míg a Fortuna 45+23+26+45-ös részeredményeket játszott. Bíró: Seps.

AAC—PRIETENI 192:185. A nap legérdekesebb és legizgalmasabb küzdelme, melyben menetkinél váltakozva szereztek vezetést. Az utolsó menetben már a Prieteni látszólag győztesnek, mikor négy utolsó embere csődöt mondott, így lelkesen küzdő atléták nemcsak behozták az előnyt, de biztos győzelmet arattak. 44+53+43+52 volt az atléták részeredménye, míg a Barátok menete 53+35+63+34 voltak. Bíró: Nedici.

METALURGISTUL—GUTENBERG 187:126. A most biztonságosabban játszó Vasas csapat főlegnyesen győzött, az utolsó menetében gyengülő nyomdászok felett. A vasasok 54+36+44+53-as meneteivel szemben, a nyomdászok 34+35+40+17-es részeredményeket játszottak. Bíró: Albu.

A vándordíjmérkőzéseket jövő vasárnap ugyan csak a Forró-vendégül keftős versenypályáján folytatják és fejezik be s e mérkőzések beosztását és időpontját pénztári számunkban ismerhetjük.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Lényeges módosításokat eszközöltek a pénzügyi törvényeken

Elkerekítették a bélyegtörvény több illetékét — Hat ezrelékre emelték a számlabélyeget — Az 50 leien aluli eladások esetében egy leles nemzetvédelmi illetéket kell leróni — A forgalmi adó 8 százalékra való emelése — A 2 százalékos illeték lerovásának új szabályai

Két százalékra emelték a bérleti szerződések illetékét

A Monitorul Oficial augusztus 10-iki keltetésű száma rendelet-törvényt közöl, amely lényegesen módosít több pénzügyi intézkedést. Így a rendelet-törvény első szakasza értelmében a következőképpen emelik, illetve egészítik ki a bélyegtörvény 14. és 15. szakaszában foglalt illetékeket:

A bélyegtörvény 14. szakasza 1. paragrafusának 1. bekezdésében foglalt illeték, amely a részvényekre vonatkozik, 1,68 százalékról 2 százalékra. A 14. szakasz 2. paragrafusának 1. bekezdésében foglalt illeték, amely a kereskedelmi vállalatok által kibocsátott kötelezvényekre vonatkozik, 1,68 százalékról 2 százalékra. A 14. szakasz 3. paragrafusának 1. bekezdésében foglalt illeték, amely az idegen vállalatok részvényeire és kötelezvényeire vonatkozik, 3,24 százalékról 4 százalékra. A 14. szakasz 5. paragrafusa a) bekezdésének 2. pontjában foglalt illeték, amely a magánfelek között létrejött érték vagy készpénzletételekre vonatkozik, 0,84 százalékról 1 százalékra. A 14. szakasz 5. paragrafusa a) bekezdésének utolsó pontjában foglalt illeték, amely a magánfelek között létrejött egy évnél hosszabb időre terjedő érték vagy készpénzletételekre vonatkozik, 1,68 százalékról 2 százalékra. A 14. szakasz 5. paragrafusa b) pontjának első bekezdésében foglalt illeték, amely kereskedők között létrejött hasonló ügyletekre vonatkozik, 0,36 százalékról 0,40 százalékra. A 14. szakasz 5. paragrafusa b) pontjának 2. bekezdésében foglalt illeték, amely kereskedelmi vállalatok között létrejött hasonló ügyletekre vonatkozik, 0,84 százalékról 1 százalékra. A 14. szakasz 5. paragrafusa c) pontjának 4. bekezdésében foglalt illeték, amely a bankoknál történő megőrzési letételekre vonatkozik, 0,36 százalékról 0,40 százalékra. A 14. szakasz 5. paragrafusa c) pontjának 5. bekezdésében foglalt illeték, amely a záloggal garantált megőrzési letételekre vonatkozik, 0,43 százalékról 0,50 százalékra. A 14. szakasz 6. paragrafusa 1. és 2. bekezdésében foglalt illeték, amely a bankoknál történő folvószámlehetőségekre, valamint a kereskedők és iparosok közötti hat hónapnál hosszabb időtartamra terjedő hitelekre vonatkozik, 0,30 százalékról 0,40 százalékra. A 14. szakasz 7. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely a záloggal, váltóval, stb. garantált hasonló ügyletekre vonatkozik, 0,48 százalékról 0,50 százalékra. A 14. szakasz 8. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely a kölcsönvevőmennyvekre vonatkozik, 0,84 százalékról 1 százalékra. A 14. szakasz 8. paragrafusa 2. bekezdésében foglalt illeték, amely az egy évnél hosszabb időre vagy meghatározatlan időre szóló hasonló ügyletekre vonatkozik, 1,68 százalékról 2 százalékra. A 14. szakasz 9. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely a hitelek garancialeveleire és a zálogra vonatkozik, 0,36 százalékról 0,40 százalékra. A 14. szakasz 10. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely követelések átruházására vagy visszavásárlására vonatkozik, 0,72 százalékról 1 százalékra. A 14. szakasz 11. paragrafusában foglalt illeték, amely a kiadó-vállalati szerződésekre vonatkozik, 0,36 százalékról 0,40 százalékra. A 14. szakasz 12. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely a gabonaraktarak által kibocsátott vévények átruházására vonatkozik, 0,36 százalékról 0,40 százalékra. A 14. szakasz 12. paragrafusa 2. bekezdésében foglalt illeték, amely a warransok első zsírójára vonatkozik, 0,24 százalékról 0,30 százalékra. A 14. szakasz 18. paragrafusa a) bekezdése, amely az élet- és balesetbiztosítási, valamint ártathoztatási kötvényekre vonatkozik, 3,24 százalékról 4 százalékra. A 14. szakasz 18. paragrafusa b) bekezdésében foglalt illeték, amely a tüzbiztosítási kötvényekre vonatkozik, 8,40 százalékról 9 százalékra. A 14. szakasz 18. paragrafusa c) pontjának első bekezdése, amely a tüzbiztosítási kötvények viszontbiztosítására vonatkozik, 0,84 százalékról 1 százalékra. A 14.

szakasz 19. paragrafusának 1. bekezdése, amely a bérleti és albérleti szerződésekre vonatkozik, függetlenül attól, hogy ezek írásban vagy szóbelileg jöttek létre, 1,80 százalékról 2 százalékra. A 14. szakasz 19. paragrafusának 4. bekezdésében foglalt illeték, amely gyárak, műhelyek termelés céljából való bérbeadására vagy átruházására vonatkozik, 2,40 százalékról 3 százalékra. A 14. szakasz 20. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely a versenyeken történő fogadásokra vonatkozik, 4,80 százalékról 5 százalékra. A 14. szakasz 21. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely az engedélyezett sorsjátékokra vonatkozik, 3,24 százalékról 4 százalékra.

A bizományi szerződés illetéke ezentul 3 százalék

A 15. szakasz 1. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely az ingatlanbekötelezésekre vonatkozik, 1,92 százalékról 2 százalékra. A 15. szakasz 1. paragrafusa 3. bekezdésében foglalt illeték, 1,92 százalékról 2 százalékra. A 15. szakasz 2. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely petróleum, vagy bányakoncessziók zálogbaadására vonatkozik, 1,92 százalékról 2 százalékra. A 15. szakasz 3. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely közintézmények által eszközölt árlejitésekre vonatkozik, 1,68 százalékról 2 százalékra. A 15. szakasz 4. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely írásos szerződésekbe foglalt füzteletdíjakra vonatkozik, 1,68 százalékról 2 százalékra. A 15. szakasz 4. paragrafusának 2. bekezdésében foglalt illeték, amely a bizományi és képviselői szerződésekre vonatkozik, 2,40 százalékról 3 százalékra. A 15. szakasz 5. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, 1,68 százalékról 2 százalékra. A 15. szakasz 6. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely tőke ellenében keletkező életjáradékokra vonatkozik, 3,24 százalékról 4 százalékra. A 15. szakasz 7. paragrafusa 2. bekezdésében foglalt illeték, amely részvénytársaság részvénytőkéjére vonatkozik, 1,92 százalékról 2 százalékra. A 15. szakasz paragrafusa 3. bekezdésében foglalt illeték, amely más társas-

cégek társas tőkéjére vonatkozik, 3,60 százalékról 4 százalékra. A 15. szakasz 7. paragrafusa 9. bekezdésében foglalt illeték, amely a részvénytársaságok esetében az erdőkitermelési szerződések hozzájárulásaira vonatkozik, 7,92 százalékról 8 százalékra. A 15. szakasz 7. paragrafusa 10. bekezdése, amely más társaságok erdőkitermelési szerződéseire vonatkozik, 9,60 százalékról 10 százalékra. A 15. szakasz 8. paragrafusa a) pontjának 1. bekezdésében foglalt illeték, amely ingó javak szerződéses eladására vonatkozik, azok kivételével, amikor az eladásról számlát adnak, 1,68 százalékról 2 százalékra. A 15. szakasz 8. paragrafusa a) pontjának 2. bekezdésében foglalt illeték, amely olyan hasonló ügyletekre vonatkozik, amikor egyben áruváltókat is kibocsátanak, 1,44 százalékról 1,50 százalékra. A 15. szakasz 8. paragrafusa b) pontjának 9. bekezdésében foglalt illeték, amely termelési kvóták átruházására vonatkozik, 1,80 százalékról 2 százalékra. A 14. szakasz 8. paragrafusa b) pontjának 13. bekezdésében foglalt illeték, amely a cégre, védjegyre vonatkozik, 4,80 százalékról 5 százalékra. Ugyanezen paragrafus b) pontjának 15. bekezdésében foglalt illeték, amely bérleti szerződések szállítások, rendelések átruházására vonatkozik, 2,40 százalékról 3 százalékra. A 14. szakasz 9. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely üzletreszeknek, találmányi szabadalmaknak eladására vonatkozik, 4,80 százalékról 5 százalékra. A 14. szakasz 10. paragrafusában foglalt illeték, amely gyógyszer vagy drogheria jog és bányakötelezvények eladására vonatkozik, 8,40 százalékról 9 százalékra. A 14. szakasz 11. paragrafusában foglalt illeték, amely kétes jogok eladására vonatkozik, 8,40 százalékról 9 százalékra. A 14. szakasz 12. paragrafusában foglalt illeték, amely örökösödési jogok átruházására vonatkozik, 7,92 százalékról 8 százalékra. A 14. szakasz 13. paragrafusa 1. bekezdésében foglalt illeték, amely hajók eladására vonatkozik, 4,80 százalékról 5 százalékra. Ugyanezen paragrafus 2. bekezdésében foglalt illeték, 7,92 százalékról 8 százalékra. Ugyanezen szakasz 14. paragrafusában foglalt illeték, amely olyan esetekre vonatkozik, amikor hozzájárulnak ahhoz, hogy más tulajdonár képező terület építkezzenek, 1,68 százalékról 2 százalékra. A 15. szakasz 15. paragrafusában foglalt illeték, amely társas-társaságok javak közösségére vonatkozó szerződéseire vonatkozik, 1,68 százalékról 2 százalékra.

Hat ezrelék a számlabélyeg

Emeli a törvény a számlabélyeg illetékét is, amennyiben olyképpen módosítja a bélyegtörvény 14. szakaszának 13. paragrafusának 1. bekezdését, hogy a számlák bélyegilletéke a jövőben 6 ezrelék lesz.

A módosítás értelmében a kartellek, eladási hivatalok, stb. azon áruk esetében is kötelesek számlát kiállítani, amelyeket nem adnak át ténylegesen ezen intézményeknek, de amelyekre vonatkozóan a kartellek, stb. veszik fel a rendeléseket. Ezt a számlát a termelő által kiállított számlán kívül kell kiállítani. Ugyancsak kötelesek számlákat kiállítani azok is, akik a kartellek belső részén gyűjtött vagy ellátási munkálatokat végeznek, valamint mindazok is, akik bizományi szerződés vagy megbízás alapján dolgoznak a számlákat a gyűjtő a megbízott, illetve bizományos köteles kiállítani.

Nyolc százalékra emelték a forgalmi adót

A bélyegtörvény 14. szakasza 13. paragrafusának 7. bekezdését a következőképpen módosítják: A számlabélyeget különleges bélyegek formájában kell leróni a törvény 27. szakaszában előírt módon:

Az 1940-41. évi rendkívüli pénzügyi intézkedésekről szóló törvény 40. szakaszát a következőképpen módosították: A kereskedelmi és ipari vállalatok 1940-41. évi egyenértékűségük kiszámításánál levonásra kerülnek a felszerelések és gépek értékéből a mérlegserinti amortizálások.

A forgalmiadótörvény 2. szakaszának F) pontját a következőképpen módosították:

Mindazon termékek után, amelyek nem szerepelnek a törvényhez csatolt táblázatokban, 8 százalékos forgalmiadó fizetendő.

(Eddig ez az adó 6 százalék volt). Ugyanebbe a kategóriába kerülnek a következő árucikkek, amelyeket a C) táblázatokból vontak ki: 1727. vámtétel. Antracén és anilin olaj, 1758. vámtétel. Bármilyen festék, föld, valamint bármilyen más természetes termék, amelyet festő földnek lehet használni, idegen anyagok nélkül, 1759. vámtétel. Festő föld, amelyeket más festő anyagokkal preparáltak, 1772. vámtétel. Ásványi festékanyagok.

Továbbra is a 6 százalékos forgalmiadót fizetik a 3 százalékos nemzetvédelmi (FAN)-illetékekkel együtt a következő cikkek után: 1. Belföldön készült gyári tisztakészítmények 2. Növényi olajok, 3. Szappan, 4. Lámpaüveg, 5. Mosósóda, 6. Kocsikenőcs löszerszám, és bakkancsenőcs, 7. Báránbörkucsma és szűrők, 8. Bőr-bakkancsok, 9. Talp.

A forgalmiadótörvény 10. szakasz 1. bekezdésében foglalt táblázatot a következőkkel egészítik ki: 12. Cipő, és bőrkészítmények, 13. Felvágottak, 14. Kertészeti cikkek és közönséges turók.

A rendkívüli nemzetvédelmi illetékről szóló törvény 14. szakaszát a következőképpen módosították: A jelen rendelet-törvény megjelenésétől kezdve 1941. március 31-ig 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték lép életbe, amelyet azon 50 leien felüli összegek után kell leróni, amelyek ellenében bármilyen árucikket forgalomba vagy fogyasztásra hoznak ingó, vagy ingatlan árukat, a szállítást is beleértve, eladnak.

Ezen kívül külön 1 leles illetéket írtak életbe az 50 leien aluli eladások esetére.

A módosítás értelmében árucikkek csak akkor kerülhetnek szállításra, ha azokat 2 százalékos bélyeggel ellátott számla- vagy szállításilevél kíséri. Kivételesen képeznek ezen kötelezettség alól azon cikkek, amelyeket a törvény 21. szakasza amugyis mentesít a 2 százalékos illeték alól, valamint a közintézmények részére szállított áruk és az olyan esetek, amikor a termelőhelyről saját eladási helyre üzletbe, lerakatba szállítanak árut. Azokat, akik ennek a kötelezettségnek nem tesznek eleget, a 22. szakaszban foglalt büntetésen kívül, külön 10 ezertől 50 ezer leig terjedő bírsággal sújtják.

A rendkívüli nemzetvédelmi illetékről szóló törvény 18. szakaszát a következő bekezdésekkel egészítik ki: A számlakönyveket használat előtt a kivételesen pénzügyvizsgálóságon kell látványoztatni. Ennek elmulasztását ezer leitől 50 ezer leig terjedő bírsággal büntetik.

A tüzfát és számos más cikket mentesítettek a 2 százalékos illeték alól

A rendkívüli nemzetvédelmi illetékről szóló törvény 21. szakaszát a következőképpen egészítik ki:

Mentesülnek a 2 százalékos illeték alól az előbb már felsoroltakon kívül a következő áruk eladásából származó összegek: tüzfű, leűér turó, tehénturó, tejföl, a dohánytőzsdék által forgalomba kerülő öngyújtók, a gyufa a vágott baromfiús, amelyet nem preparáltak; azon gyógyszerek, amelyek az egészségügyi miniszterium által összeállított hivatalos listában szerepelnek, abban az esetben, ha gyógyszerárak, vagy drogheriai hozzájárulásra és igazolják hogy a 2 százalékos illeték az országba való behozatal alkalmával vagy pedig a termelési helyen fizették ki; állampapírok eladása, vagy átruházása tőzsdén, bankok stb. által, devizaeladások, valamint a közintézmények részére eszközölt szállítások. Nem mentesül a 2 százalékos illeték alól a cukor, a só, bármilyen zsiradék, a tüzfű, abban az esetben, ha ezeket az árukat olyan iparvállalatok és műhelyek vásárolják, amelyek ezeket nversanvágként, segédanyagként, vagy ipari tüzfűanyagként használják fel. Nem mentesülnek a 2 százalékos il-

leték alól: a vadászat alkalmával ejtett vadak, a szőtt vagy másképp preparált szalonna, a villany-áram és metángáz a szondagáz, amelyeket ipari üzemeknek vagy műhelyeknek szállítanak. Az ipari villanyáramnál és metángáznál a 2 százalékos illetéket egy ízben haltják be és pedig akkor, amikor az utolsó eladó az ipari üzem részére szállítja. A magánvállalatok részvényei és kötelezvényei, valamint a bizományi szerződés alapján elküldött áruk.

2 százalékos illeték alá esnek. Ugyancsak 2 százalékos illeték alá esnek az 1940. április elseje előtt kötött szerződések alapján történő és a jelen törvény megjelenése után számlázásra kerülő áruszállítások.

Végül a törvény megállapítja hogy a 2 százalékos illeték elleni kihágásokról szóló jegyzőkönyveket a miniszteriumba juttatják el és ezek fölött ott külön bizottság dönt.

Olaj és benzin — erdélyi szénből

A pótlanyagok kérdése az utóbbi években mind fokozottabban foglalkoztatta az emberiséget s a tudósok egész serege járadozik mindenütt azon, hogy mi anyagokkal pótolja a fogytán levő termékeket, vagy azokat az anyagokat, amelyek bizonyos okokból nem kaphatók el hozzájuk. Háborus időkben élünk s így a szakembereket nem utolsó sorban a háboru folytatásához annyi szükséges olaj és benzin mesterségesen uton való előállításának kérdése foglalkoztatta. A kérdéssel már sok szó hangzott el s ezért az avatatlanként véleménye után nem érdektelen az így szakember (többől származó megvilágítását is megismerni.

Az olaj a petróleum és a benzin főtényezője lett a háborunak és a békének. Az erőnek és a hatalomnak.

Azok az országok, — mint Románia is amelyeket Isten olajforrásokkal áldott meg, nemcsak anyagi gazdagságnak, hanem politikai erőnek is birtokosai.

Az olajforrások olajmenyisége azonban véges. A galicjai olajforrások már teljesen kimerülöben vannak és már a román források is évről-évre csökkent mennyiségű olajat szolgáltatnak.

Szomorú következményekkel járna az egész emberiségre az erőt adó olaj elfogyása.

Az 1914—1918-as világháború után — a világ kémikusai, — de különösen azon országoké, amelyek nélkülözik az olajforrásokat, nagy buzgalommal fektették neki az olaj mesterséges, gyári uton való előállítására nagy kérdésének. Ez maradéktalanul sikerült is.

A francia Berthelot az orosz Ipatiev, a német Bergius és más száz és száz kémikusé az érdem, hogy a szén elfolyósítása, illetőleg roncsoló hidrogénezése által olajat állítottak elő, amelyből petróleumot és benzint desztillálnak.

Az eljárás a katalízisen alanszik. A szén porra örlék, ásványolajakkal, kátrányokkal, különös összetételű acélhengerekben gép keverik és 450 fok Celsius hőben és 200 atmoszféri nyomás mellett hidrogént sajtol-

nak belőle. Katalizátorként az Erdélyben is előforduló molybden és wolfram sói bizonyultak a legjobbaknak. Sajnos az eljárás alkalmazására csak bizonyos jó szén volt alkalmasak. Így a német szén és olajok, amelyek csak semmi, vagy kevés ként tartalmaznak.

Erdély szenei, amelyekben 0,9—3 százalékos kén van, cseppfolyósításra, olaj és benzinyártásra bizony alkalmatlanoknak bizonyultak. Az volt ugyanis a tapasztalat és a nézet, hogy a kén gátolja a katalikus hatást.

Varga József, a budapesti műegyetem tanára, a világhírű tudós kémikus — aki ma a magyar ipariügyi miniszter — volt az, aki ezt a hitet megdöntötte.

A fakátrányt hidrogénezte és azt tapasztalta, hogy rosszabb eredményekre jut, mint ha szénkátrányt hidrogénezne. Ennek okát kutatva arra jött rá, hogy a kén hiánya miatt eredménytelen a fakátrány hidrogénezése. Legközelebbi kísérleténél egy marék kénrel keverte a fakátrányt és íme: az eredmény kedvező és pozitív volt. Ezzel oldotta meg a magyarországi, erdélyi és más kén tartalmú szén elfolyósítását.

A német Konstanz, a péti Nitrogén Művek hatalmas üzemében folytatta a gyakorlati kísérleteket, amelyek eredményeként már mind Németországban, mind Magyarországon egészen hatalmas méretekben gyártanak benzint, petróleumot és olajat.

Óriási jelentősége van ennek a találmánynak Erdélyre vonatkozólag. Az erdélyi szén felhasználhatósága, értéke kiszámíthatatlan értékben növekedett, mert az előfordulások hatalmasak voltak. A szénnek termelhető mennyisége, mind a Zsilvölgyében, mind Egeres vidékén sokszernyi munkáskéznek adhat kenyeret.

Varga József professzor találmánvának Erdélyre vonatkozólag korszakalkotó jelentősége van.

Megnyilt a königsbergi Keleti Vásár

Funk dr. miniszter a délkelet-európai kereskedelmi forgalom jelentőségéről

Vasárnap nyitották meg a königsbergi vásárosházán tartott ünnepélyvel a Keleti Vásárt. Will polgármester mindenekelőtt a diplomáciai kar jelenlévő képviselőit üdvözölte: a szovjetmagyarkövetet, Törökország nagykövét, Svédország, Szlovákia és Finnország követeit, valamint Olaszország és Bulgária konzuljait. A hatóság részéről többek között jelen voltak: Funk dr. nemzetgazdasági miniszter, Schwerin von Krosigk gróf pénzügyminiszter és Frank dr. kormányzó. Funk dr. megnyitó beszédében mindenekelőtt Németország egyre növekvő gazdasági erejét hasonlította össze a brit birodalom letöröben lévő gazdasági erejével. Hangsúlyozta, hogy a Keleti Vásár most első ízben nem csupán a versaillesi diktátum elleni tiltakozás, hanem a német lendület büszke megnyilatkozása.

Évek törhetetlen munkája után Anglia már nem vonhatja kétségbe a német erőt. Az élelmezés szempontjából a helyzetet attól a pillanattól biztosítottuk — mondotta Funk dr. — amikor az angol blokádot megtörtük. Anglia helyzete össze sem hasonlítható a mi helyzetünkkel, mert hiszen Anglia arra kényszerül, hogy élelmezést szükségletének negyötöd részét kívülről fedezze, míg Németország esetében ez az arány éppen fordított. Anglia ma abban a hálóban vergődik, amelyvel Németországot akarta megfogni. Az európai államok ma már tudatában vannak annak, hogy melyik állam természetes kereske-

delmi partnerük. Németország gazdasági ereje ma már nemcsak a belső fogyasztást képes biztosítani, hanem lehetővé teszi a kivittelt is. A tengeri kereskedelmi lehetőségek megszakadása és a nyugati háború következtében az európai árucserre központja a keleti utakra és délkeletre tevődött át, a német-orosz árucserre újjászervezése pedig új lökést ad Kelet-európa gazdasági életének. A nemzetközi árucserre fokozása képezi a Keleti Vásár jelzavát. Ez a békés árucserre a háború gazdasági szükségleteinek közepette bizonyosságot tesz arról, hogy Németország abban a helyzetben van, hogy tevékeny részt vállaljon a világ kereskedelmében.

Funk dr. ezután rámutatott arra, hogy az iránított gazdaság és a háború finanszírozásának német rendszere révén Németország bebizonvította ezen a téren is felsőbbbégét Anglia fölött. A német nép kormányja iránti bizalmát többek között azáltal is kifejezésre juttatja, hogy az utóbbi időben egyre jelentősebb összegeket helyez el bankbetétek formájában.

Bizonylat a faanyag-szállítványok részére. Bucuresti. A földművelésügyi miniszterium rendelete értelmében minden faanyag-szállítvány a vasuti hatóságok számára bizonylatot kap, amely 24 óráig érvényes. Kivételes esetekben a bizonylat érvényét meg lehet hosszabbítani.

Olasz gazdasági küldöttség érkezett Bucurestibe

Szombaton Bucurestibe olasz gazdasági küldöttség érkezett, amelynek Dall'Oglio, a külkereskedelmi miniszterium szerződési osztályának vezérigazgatója a vezetője. A bizottság tagjai a következők: Iaschi Luigi miniszteriumi szolgálati főnök, Muscio közlekedésügyi miniszteriumi megbízott, Alasia, a külkereskedelmi intézet aligazgatója, Seregio Alighieri gróf, dr. Amadi de Lazzaro és dr. Olivieri. A bizottságot szakértőként a következők kísérik: Franciosi és Fottichia képviselők, Caraffa gróf, dr. Massidar és dr. Veglio Castelletto. A vendégeket az állomáson Fomentini, a bucuresti olasz követség első titkára, Pellegrini kereskedelmi attasé, Lenzi helyettes kereskedelmi attasé, D'Acosta és Squartini sajtóattasék, Brunelli és Romari, az Olasz-Román Kereskedelmi Bank igazgatói, Rivetta gróf, Armelani gróf, a román-olasz kereskedelmi kamara igazgatója, Valerian és Ivanovici nemzetgazdasági miniszteriumi megbízottak fogadták. A küldöttség tagjai egyébként a mai nap folyamán kiballatáson jelentek meg Leon nemzetgazdasági miniszter előtt.

ISMÉT HAVONTA KÉTSZEP KÉLI BEJERJESZTENI AZ FÜLSÖRENDÜ KÖZSÜKSÉGLETI CIK, KEKRÖL KÉSZÜLT KIMUTATÁSOKAT. Az elsőrendű közsükségletti cikkekkel kapcsolatos bejelentési kötelezettség értelmében eredetileg havonta kétszer kellett benyújtani a kimutatásokat. Később azonban úgy intézkedtek, hogy a bejelentésnek csak havonta egyszer kell megtörténnie. Aradváros gazdasági ügyosztálya most közli az érdekeltekkel, hogy miután rendelkezés ismét a régi bejelentési kötelezettséget léptette érvénybe. Ezentul minden hónap elseje és ötödike között először, majd minden hónap tizenötödike és huszadika között másodsor, kötelesek az érdekeltek benyújtani a város gazdasági hivatalához (városház-épület 100-as számú szoba) az előírás szerinti kimutatásokat.

A magyarországi petróleumszállításokból származó követelések elszámolási módja. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetgazdasági miniszterium meghatározta a magyarországi petróleumszállításokból származó követelések elszámolásának módját. A június 1-e előtti követelések elszámolásáról van szó. A követelések egyharmadát a román Banca Nationalának a Magyar Nemzeti Banknál levő leiszámolási, a fennmaradó kétharmadból pedig negyven százalékos dollárban, hatvan százalékot pedig a budapesti román kliring-számlák után számolnak el.

KORLÁTOZNI AKARJÁK A HENTESÁRUK GYÁRTÁSÁT. Bucurestiből jelenti: A hentesárak fogyasztása az utóbbi időben rendkívül megnövekedett és így a huslogvasztás csökkentését végeredményben nem igen sikerült elérni. Hírek szerint az illetékes hatóságok újabb intézkedéseket szándékoznak kiadni, korlátozva a hentesárak gyártását és eladását.

A JÖVŐBEN GYAPOT ÉS GYAPIU CSAK CELOFIBRÁVAL KEVERVE FONHATÓ. A nemzetgazdasági miniszterium rendeletet adott ki amelynek értelmében a jövőben a gyapotfonódák a gyapotot csak akkor fonhatják, ha azt 15—20 százalékkal celofibrával keverik. A gyapjú szintén csak celofibrával keverve fonható, még pedig a következő arányban: a férfi szövetek esetében 20—25 százalék celofibra és 75—80 százalék gyapjú, a női szövetek esetében pedig 30—49 százalék celofibra és 60—70 százalék gyapjú. T.azt gyapot vagy gyapjúfonal csak a nemzetgazdasági miniszterium külön engedélyével készíthető. A háziparra, valamint a kisipari üzemekre ez a rendelet nem vonatkozik.

Kendermagzállítás Németországba. Bucuresti. Királyi rendelettel kivontak a tilalmi rendelkezések alól 140 tonna, Németországba szállítandó kendermagvat. A szabad kivitel tárgyává tett mennyiség után nem kötelező a deviza-átengedés és a kivitel mentesül a vámdíjszabás fizetése alól.

A Consum legújabb száma az általános adóamnesztia törvényi gyakorlati szempontból részletesen ismerteti. A főbb cikkek közül kiemeljük a következőket: A Jegybank július első felében egymilliárd lejt meghaladó új kereskedelmi és lombardhitelket nyújtott. Akció: indított a Sfatul Negus'oresce központja az adóamnesztia taxák és adók részletekben történő fizetésére. Az ecetárak emelését kéri a nemzetgazdasági miniszter a cecetgyárosok szövetsége. Kedvezőtlenül alakult az idei sorszezon Erdései hitelintézet állít fel a kormány. A biztosított termés értékének mindössze harminc százalékát tették ki a tércikkek ebben az évben. Rendelet készül a jiloli kender és tenárának szabályozására. A tőzsde és a pénzpiac legújabb eseményeiről első forrásból olvashat információt a Consumban. Kérjen ingyen mutatóványzatot a kiadóhivataltól: Kolozsvár Str. Reg. Maria 48

Rádióműsor

— Romániai adások —

KEDD, AUGUSZTUS 13.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradás a Duna és a Sulina-csatorna vízállás-jelentése, érend, egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sporthírek, 13.15: Ghica Ionescu-Găina zenekarának hangversenye. 14: Hírek. 14.30: Székelyi hangverseny. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés. 21: 15: Zina Savescu énekhangversenye. 20.40: Hírek. 21: Madeleine Cocorescu zongorázik. 21.30: George Jarsevici csellózik. 22: Hírek, sporthírek. 22.20: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven. 22.40: Ion Jelescu (hegedű) és Paul Jelescu (zongora) hangversenye. 23: Rapszódák hanglemezekről.

Budapest I. 6.40: Ébresztő. Torna. 8: Hírek. Érend. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízelvezőszolgálat. 13: Hírek. 13.40: Hírek. 14: A rádió szalonzenekara. 14.20: Időjelzés. 15.30: Hírek. 17.15: Csecsemőhalál és kánikula. Előadás. 17.45: Időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 19: A természetértékesítés új rendszere. 19.20: Newyorki filharmonikusok. Hanglem. 19.45: Górgy Artur. Előadás. 20.15: Hírek magyar és román nyelven 20

25: Farkas Ödön Jatai. 21.05: Hegedűszámok. 21.30: A pesti ember meg a víz. 22.20: Tangóharmonika-bármás. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Tánclemezek.

SZERDA, AUGUSZTUS 14.

Radio Románia és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, kulturális híradás, a Duna és a Sulina-csatorna vízállás jelentése, érend, egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sporthírek, 13.15: Ionel Giurgea zenekarának népi hangversenye. 14: Hírek. 14.30: Keleti zene hanglemezekről. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés. 20.15: George Stefanovici moldovai népdalokat énekel. 20.40: Hírek. sporthírek. 22.20: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven. 22.40: Lenita Popovici-Boldur románcokat énekel. 23: Beethoven quartet. (Hanglem.)

Budapest I. 6.40: Ébresztő. Torna. 8: Hírek. Érend. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízelvezőszolgálat. 13: Hírek. 13.40: Hírek. 14: A rádió szalonzenekara. 14.20: Időjelzés. 15.30: Hírek. 17.15: Csecsemőhalál és kánikula. Előadás. 17.45: Időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Gordonkaszámok. 18.40: Helyszíni riport a nyugati hadszíntérről. Hangfelvétel. 18.55: Hanglemezek. 19.15: Kellemetlenül zord nyár. Előadás. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: A rádió szalonzenekara. 21.15: Politikai asszonyok. Előadást. 21.45: Balatoni képeplap. 22.40: Hírek. 23.10: Éneklő Bala-

ton. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.30: A Duna forrásától Passaug. Klenka János dr. felolvasása. 21: Hírek. 21.25: Dvorzák: V. szimfónia. Filadelfiai szimfónikus zenekar. Vezényel Sztokovszky. (Hanglem.) 22.15: Művészet és orvostudomány. Pipics Zoltán dr. felolvasása.

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk köszönetet a Nemzeti Gárdának, a Ghiba Birta jeánygimnáziumnak, az AAC tenisz-szakosztálynak, valamint a kartársaknak és kartársnőknek, rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, akik koszorúkkal, csokrokkal vagy a természetesen való megjelenésükkel

SILVIA

jeánykánk elvesztése felett érzett mély fájdalomunkat enyhíteni óhajtották.

Arad, 1940. augusztus 10

MORARIU.CSALAD.

APRÓHIRDETÉSEK

A 0994. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottak meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetései, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre az árak 50% kedvezményre kerülnek.

OKTATÁS

Nyugalmazott állami tanár középiskolai tanulók magyar és német tanítását vállalja. Cim a kiadóhivatalban. 3757

ALKALMAZÁST KERES

Gyermektelen házasternő állást keres aug. 15-re. Cim a kiadóban. 3758

ALKALMAZÁST NYER

Perlekt bejáró-szakácsnőt keresek. Bul. Carol 50., I. em. 4. 3760

Főzítő minden felvétetik. Fejver ékszerész, Neuman-palota. 3763

Megbízható, gyermektelen házaspár aug. 15-re kerestetik. Bul. Dragalina 4., Salamon. 3770

Rendes kifutófiú vagy lány azonnalra felvétetik. Salvator, P. Avram Jancu 21. 3771

Gyermektelen házasternőt — a feleség különmunkáért fizetést kap — szept. 1-re keresek. Jelentkezni 13-án délután 3-4-ig. Cim a kiadóban. 3777

Magányos urinőhöz főzítő, fiatalabb minden felvétetik. Piața Avram Jancu 17., II. em. 3762

Kifutófiú és nyomdásztanuló felvétetik. Tipografia Gh. Ienciu, Bul. Carol 63. 3772

LAKÁS

Emeleti, négyszobás, erkélyes lakás a főútvonalon, újrafestve, azonnalra is kiadható. Bul. Reg. Ferdinand 45. (Tüdős-ház). 3775

Háromszobás, fürdőszobás, modern lakás kiadó. Str. Cogălniceanu 27., Erd. Str. Oncu 8., alatt. 3772

Udvari szoba, konyha (esetleg butorozva) szeptember elsejére kiadó. Strada Russu Sirianu 17. 3765

Udvari egyszobás, fürdőszobás lakás, ugyanott, egy uccai butorozott szoba azonnalra kiadók. Str. Eminescu 44. 3764

Háromszobás lakás, teljes komforttal, központi fűtéssel, azonnalra kiadó. — Háromszobás lakás teljes komforttal, központi fűtéssel, november 1-re kiadó. 36.000 — bérlet minden mellékkel és új esdijjal együtt — Négyszobás lakás előnyös ár mellett kiadó. Kálmánbérház, Piața Catedralei No. 5 3777

Ötszobás, összkomfortos lakás azonnal kiadó. Str. Moise Nicoară 9-11. 3667

II. emeleti, háromszobás, uccai lakás, újonnan festve, teljes komforttal, azonnalra is kiadó. Str. Eminescu 21-23., volt Földes-palota. 3694

Különbejáratu, butorozott szoba kiadó. Fürdőszobahasználattal. Str. Minerva 2. 3685

Egyszobás, fürdőszobás, kétszoba fürdőszobás és emeletes raktárhelyiség kiadó. Str. Moise Nicoară 9-11. 3668

Négyszobás, balkonos, összkomfortos lakás azonnal kiadó. Bul. Elisabeta 37. 3502

Strada Balasa- és Dorobanți or-uca közelében
3 szobás, fürdő- és előszobás lakású ház
városi vízvezetés, me iökép'letekko', pinóvél, előnyös árbau 300 ezer leiert eladó. Megbízott: **HATSCHKE**
Bul. Carol 46. — Telefon 2695.

VÉTEL, ELADÁS

Egy kombinált szekrény, hálószoba és egyéb butorok eladók. Cim a kiadóban. 3774

Jókarban levő hálószoba eladó, esetleg lakással együtt átadó. Cim: Str. Badea Cărtan 22.

Olcsósági hullám a **TEMPO** bizományi üzletben
Fischer Eliz-palota.

Porsziyó 2500, 3 ajtó's fehér szekrény 1900 zöld vaságy, díjell szekrény 1400 zongoraszek nádúléssel 160. irattartó 100 mahagoni ebéd. íő 7500. bõrirattáska 150. állóágy 1450. ágy- és sodronybetét 600. lestei ágy és szekrény 230. állófogas 900 előszoba fal 900. rézagy. sodrony és matrac 4500 Schöberl ágy 800. fehér fürdőszoba faliszekrény 200. fehér kredenc kozmetikai üleibe, vagy fodrásznak 1150. fehér porcellán, mosdókészlet vasállvánnyal 700. betegápolószék 1150. 4 drb kárpitozott szék 580. Kassák-zongora iskolai padgyermekszék 500. sportkocsi 2300

Zálogköcsönöket közvetítünk a temesvári zálogházba, elintézésig előlegét adunk.
Zálogcéduláját megvásároltuk.

Épület, és tüzelő, téglá, cement, cserép, előnyösen és kedvező feltételekkel beszerezhető Farkas-telepen, Calea Vlaicu 135. 3769

Használt fűrés hordók, stb. eladók. Cim a kiadóban. 3766

Kétszobás, dióhálo eladó. Str. Grănicerilor 10. 3761

Fehérbutorok és egy gázvezető eladó. Strada Goidu 18., Lőcs. 3756

Jóállapotban levő Torpedo-krógép jutányosan eladó. Erd. tel. 11-04. 3683

Fotelágyat (Schöberl) megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 3716

Egy kombinált szekrény, hálószoba és konyhaberendezés olcsón eladó. Ugyanott egy mély gyermekkocsi eladó. Cai. Saguna 101. 3496

Válódi rumburgi lenvászón jutányosan eladó. Minorita-palota, III. kapu ajtó 40.

Rendkívül olcsón eladók nőruhák, fekete kabát, butorok, háztartási cikkek. Cim a kiadóban.

Jókarban levő kisebb cserépkályvákat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Válódi Purgiy-dinnyét
és **Iriss jó gyümölcsöt**
Wagnernénál
vehet. Minorita templommal szemben

KÜLÖNFELEK

Sürgösen eladó petroleumraktár, teljesen berendezve, állomás Curtici, rakár, helyiséggel, tartállyal, magazinnal, lakással, stb. Felvilágosítások: Abrudescu, Bucuresti, Str. Dr. Lister No. 7. tel. 5.51.33.

Spezial géppel varrott nehelyaplankkülönlegesség egyedüli készítője Méder. Str. Badea Cărtan 33. Ugyazintén vattapaplan és matracszító. 3767

Írógépek, National-kasszák lavtását jutányosan vállaljuk. Erika írógépszaküzlet. Str. Alexandri 5. tel. 13-93 3560

Haas I.
Ingatlanforgalmiroda.
Bul. Dragalina 9.
Ingatlanok, házak, telkek, földök szállítás, közvetítése minden árlakozatban, jutányos közvetítési díj mellett. 3053

HATSCHKEK

Ingatlanforgalmi Iroda. Arad, Bul. Carol 46. (lakás ugyanott). Telefon: 26-95., előnyös feltételekkel az országban
4.000: főtéri üzletház, közel a finansziarhoz, nagy iöv. — 3.800: belv. elfelezhető, 35 lakásos, cca 10 százalék iöv. — 3.500: színháznál, emeletes, 12. felerészben nagy lakás, modern összkomfort. — 3.300: renovált, nagytelkű, jól beépített, n to 260 ezer iöv. — 2.600: macnál elfelezhető üzl. bérház, nagy telek, jó lakáselosztás. — 1.800: központban emeletes, összkomfortos lakások, 10 százaléki iöv. — 1.600: u. o. üzl. sarokház (eszmei fél) 10 százalék iöv. — 1.200: főúti magasföldsztes, 14 komplett lakás, nagy kert, jó iöv. — 1.000: lancu-rérről emeletes sarokház, több összkomfortos, nagy, 8 kisebb lakás. — 950: Fehér Kereszt táján emeletes, 3 lakásos modern lakásokkal. — 900: vendéglő üzem, több fürdőszobás 4 kislakás, jó iöv. — 850: üzl. sarokház, 800 öl telek, parti berendezésekkel, 4 sz., fürdősz., több kislakás. — 780: körüli, emeletes villa, 3 lakás. — 700: Gloriánál félemeletes, 10 százaléki hozammal. — 680: kat. gimnáziumnál részben új, 2 lakásos, fürdőszobákkal. — 650: belv. főútvonalán, 2x2, 2x2, 2x1 sz., tell. lakás, elfelezhető, nagy front, telekárban. — 600: Uránia táján, 2 sz., fürdősz., több kislakás, jó iöv. — 560: Consistorului-uccánál félemeletes, 4 lakásos, nagy kert, 520: vilánegyedben főtér mellett, 22 m. front, 300 öl telek, több bérlemény, telekárban. — 500: centrumban 4 és 2 sz., közmives, pinca. — 490: Mărăsești-uccánál 3x2 sz., tell. lakás nagy saroktelek. — 450: 1x3, 2x2 sz., tell. lakás, a vizforony táján. — 420: Seminariumnál 10 lakásos, 10 százalék iöv. — 380: félemeletes, üzl. bérház, a Gloria-pálya táján, 300 öl telek, 7 bérlemény 10 százalék iöv. — 360: II. kerben 2 üzlet, 2x2 sz., 2x1 sz., tell. lakás. — 320: belv. mellett 2 üzlet, 3 lakás, nagy front, jó iöv. — 310: gyermekorvóháznál félemeletes, új 4 sz., fürdősz., 4 kislakás, nagy kert. — 280: Sagunánál, 2 sz., fürdősz., vízvez., shone, kert. — 270: u. o. 3 lakás, 400 öl kert. — 260: állomásnál 1x2, 4x1 sz., tell. lakás. — 240: központhoz közel 3 sz. magánház. — 210: Sagunánál 5 lakás, 300 öl kert, beköthető vízvez. telekárban. — 180: a szerb templom táján 2 és 1 sz., tell. lakás beköthető vízvez. kert. — 130: állomás táján 2 lakás, nagy kert. — Telkek. — Földök. — Szőlők. 3710

INGATLAN

Eladó Arad-Hegeyaján
25 kat. hold birtok
(8 hold szőlő, a többi szántó) cca 400 h. prim. ászokbordó, 1100 hl. cementhordó, hidraulikus prés stb., összeen 1.200.000 lei. — Cim a kiadóban. 3788

Hirdessen az Aradi Közönyben

Legújabb jelentéseink:

Az Anglia elleni sikeres légitámadások következményeivel foglalkozik a japán kormány

Újabb angol-ellenes megmozdulások Japánban

Tokióból jelentik: Vasárnap egész Japánban angolelleses tüntetések voltak. A japán sajtó szerint

Anglia minden bekülsére irányuló kísérlete hiábavaló.

A nagoi városházán elfogadott angolelleses határozati javaslatot tíz japán képviselő nyújtotta át az angol nagykövetségnek. Hirosima, Yokhi és Takarnogi városokból táviratilag közölték a határozati javaslatokat a japán kormánnyal és az angol nagykövetséggel. Mindenütt követelték a Rotary-klubok azonnali feloszlását, melyek szabadkőműves intézmények és nemzetellenesek.

Követelték a japán kormánytól az Anglia ellen sürgősen életbeléptetendő rendszabályokat.

Röpiratok jelentek meg Tokió uccáin, melyben felszólították az ottakai konzulátus tisztviselőit, valamint a tokiói angol nagykövetség japán-angol fordítóit és szolgálóit, hogy hagyják

el állásukat, mert különben életükkel játszanak.

A „Tokio Nichi-Nichi” értesülése szerint a Japánban és Mandzsukuoban levő Rotary-egyesületekből valamennyi idegent eltávolítottak és nemzeti jellegű, hasonló egyesületeket létesítenek a két országban.

Tolío japán hadügyminiszter ma bizalmas tanácskozást folytatott Konove herceg japán miniszterelnökkel. Beavatott körök szerint ez a tanácskozás szoros összefüggésben van azokkal a hatalmas sikerekkel, melyeket a vasárnap megindult és hétfőn folytatott Anglia elleni német légitámadások arattak és amelyek óriási befolyással vannak a nemzetközi helyzetre.

Ennek tudható be az a japán kormányintézkedés, melynek értelmében Toyso volt japán gyarmatiügyi minisztert egyelőre nem küldik el új állomáshelyére, Hollandiáiba követnek és meghatalmazott miniszternek.

Az angol csapatok megkezdték Kinából való kivonulásukat

Peking. Az angol csapatok hétfőn megkezdték visszavonulásukat Tiencsin felé. Csütörtökön Sanghai vagy Hongkong irányában is visszavonultak és ezzel ugyszólván teljesen angol haderő nélkül hagyták ezeket a kínai területeket. A kínai sajtó egyöntetűleg megállapítja, hogy a visszavonulás beszédes jele annak, hogy az angol imperialista politika a legteljesebb mértékben összeomlott a Távolkeleten és ezzel Anglia megkezdte nemcsak Kinából, hanem a Távolkeletről törődni gyászos és visszavonhatatlan visszavonulását is.

Hivatalosan jelentik, hogy a japán blokádnak első tevékenysége a japán csapatoknak Hainannál történt partraszállása volt ahol nyomban harcba elegyedtek a kínai egységekkel.

A hongkongi új kormányzó utasítást adott a kiürítési munkálatok megkezdésére, azonkívül pedig a várható japán támadásokkal szemben erős védelmi intézkedéseket fogantatosított.

Tokio. Singapur felől erős ágyúlövések hallatszanak és a japán lapok tudósítói szerint Singapurban nagy léghátrítótevékenység folyik már másfél napja. Részletek hiányoznak. Megbízható értesülés szerint Singapurban a hatóságok több emigránsú letartóztatnak.

Vasárnap délután Csunking ellen 96 japán repülőgép koncentrikus támadást hajtott végre. Kínai és japán vadászrepülőgépek között légi harc fejlődött ki, melynek egyelőre még nem ismeretesek az eredményei. A kínai jelentések szerint 2 japán gépet lelőtek.

A japán külügyminiszter most kapta meg az USA hivatalos válaszát arra a tiltakozásra, melyet Tokió a repülőgépek számára szükséges benzín-embargója miatt nyújtott át Washingtonnak. Az amerikai válasza leszögezi, hogy ez az intézkedés kizárólag katonai jellegű és nem irányul egyetlen állam, legfőként pedig nem Japán ellen.

Lassan halad az Egyesült Államok légi fegyverkezése

Washington. A parlament mai ülésén Stimson hadügyminiszter hosszabb beszédben ismertette az USA fegyverkezési programját. Elmondotta, hogy a tervek szerint 1944-ben már 2 millió embert számláló szabályos hadserege lesz az Egyesült Államoknak és a nemrégiben megszavazott 400 millió dollár rendkívüli hitel felhasználásával 4 ezer repülőgépet állítanak addig elő. Knutsen képviselő nyomban válaszolt a hadügyminiszter előterjesztésére és felhívta a kormány figyelmét ar-

ra, hogy dacára a kivájoan elhatározott és megállapított tervnek, az elmúlt hat hét alatt mindössze 33 repülőgépet gyártottak az ezzel megbízott amerikai hadüzemekben, — ha tehát a termelésnek ez a lassu menete nem gyorsul meg, akkor hosszú esztendőket lesznek szükségesek ahhoz, hogy legalább az amerikai kontinens megvédésére álljanak majd kellő számú repülőgépek rendelkezésre.

Olaszország minden Albánia elleni támadást saját birodalma elleni támadásnak tekint

Görögök meggyilkoltak egy irredenta albán vezért

Róma. Olasz illetékes körök a leghatározottabban megcáfolják azt a külföldi sajtóban és rádióhíradásokban napvilágot látott hírt, mintha az elmúlt napokban Északalbániában véres incidensek lettek volna és az események elintézésére odavezényelt olasz tiszteket a fellázadt albán lakosság lemészárolta volna. Ezek a hírek — mondják hivatalos és jólétesült olasz körökben — minden elképzelhető alapot nélkülöznek és teljesen valótlanok.

Igaz ellenben az, hogy a Görögország felé

első albán határ mentén albán területen Hodzsia nevű irredenta albán vezért görög tettesek meggyilkolták.

Ez a gyilkosság Olaszországban mély benyomást keltett, de azért ezt az eseményt is azal a hidegvérrel fogadták, ami általában az olasz fasiszta ideológiát és államberendezkedést minden tetteiben jellemzi. Megállapítják olasz körök, hogy ez nem az első ilyen természetű politikai gyilkosság, mert ehhez hasonlóra már volt példa.

amelynek következménye azután az lett, hogy Olaszország elfoglalta Koriu szigetét. Olasz hivatalos körök megállapítják, hogy mióta Albániában új rend és megelégedettség uralkodik, Olaszország egész birodalmi erejével éberem örökdió minden megnyilvánulással és eseményvel kapcsolatosan és

aki Albánia ellen merne támadni az számolon azzal, hogy Olaszország minden Albánia ellen irányult támadást saját birodalma elleni támadásnak tekint.

Pusztító vihar tombolt Délkarolinában

Newyorkból jelentik: Délkarolina állam Karlsten nevű városa felett tegnap hatalmas vihar vonult el, amely több órán át tartott. Ugyanekkor a környéken is óriási vihar pusztított, melynek hatalmas áradás lett a következménye. A közlekedés a városkával teljesen megszűnt, később azután kiderült, hogy a város melletti tengerparton olyan méretűvé vált ez az elemi csapás, hogy a tenger hullámai behatoltak a mezőkre és az ott elhúzódó községekbe, ahol nagy pusztításokat okoztak. A szerencsétlenségről még mindig hiányoznak a részletek, mert az egész környék valósággal el van zárva a világtól.

Meghosszabbították a petróleum-részvények láttamozására adott határidőt

Bucurestiből jelentik: A kőolajipari részvényeknek láttamozás végett történő benyújtására előírt határidőt a külföldi részvénytulajdonosok számára 1940 szeptember tizenkettedikéig, a belföldi részvénytulajdonosok számára 1940 augusztus huszonkettedikéig meghosszabbították.

Robbanás egy északírországi városban

Londonból jelentik: A Reuter-iroda jelentése szerint Északírország egyik nagyobb városának lakóit hatalmas robbanás ébresztette fel álmukból. A robbanás okát nem lehetett megmagyarázni, de a városka külső periferiáján lakók közül többen repülőgépmotorok bugását hallották a távolból. A katonaság a városból való eltávozást megtiltotta a lakosságnak.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

BUCURESTI. Őfelsége, Herescu Nicolaet, a Román Irók Egyesületének elnökét a királyi lakak kulturális intézményeinek alkantitkárává nevezte ki.

BUCURESTI. Leon pénzügyminiszter ma fogadta Ludwig dr. és Göbbe dr. német kiküldötteket, a német birodalmi racionalizálási hivatal vezetőit.

BERLIN. A birodalom statisztikai hivatala a legutóbbi adatok szerint megállapította, hogy német férfilakosság szaporulata sokkal nagyobb, mint a női lakosság. A birodalom férfilakossága 1933-ban 36 millió 680 ezer fő volt, míg 1939-ben 38 millió 752 ezer férfit számláltak össze. Ezzel szemben az 1933-as adatok szerint 39 millió 351 ezer női lakosa volt a birodalomnak és ez 1939-re 40 millió 512 ezerre szaporodott. A férfilakosság arányszámának emelkedése a hat év alatt 4,5 százalék volt a birodalomban, míg a női lakossága csupán 3,2 százalékkal.

BUCURESTI. A nemzetgazdasági miniszteriumban ma az egész ország kenyér és lisztellátásának problémájával kapcsolatos intézkedéseket beszéltek meg.

ISZTAMBUL. Isztambul és Pireus között a hajózási összeköttetést ismét helyreállították.

VATIKÁNVÁROS. Bolivia új szentszéki követe ma mutatta be megbízólevelét XII Pius pápának. A Szentatya spanyolnyelvű beszédben üdvözölte az új követet és hangsúlyozta, hogy a Szentszék váltig azt vallotta és hirdeti most is, hogy az emberek és a nemzetek közötti függő kérdéseket békés úton kell megoldani.

ISZTAMBUL. Ma történt meg első alkalommal, hogy a nemzetközi gyors nyugat felől ívat, egyetlen utast sem hozott magával a hálókosziban.

OSLÓ. A norvég bankok augusztus 15-ével újból megkezdik működésüket.